

KLP

Årsrapport 2017

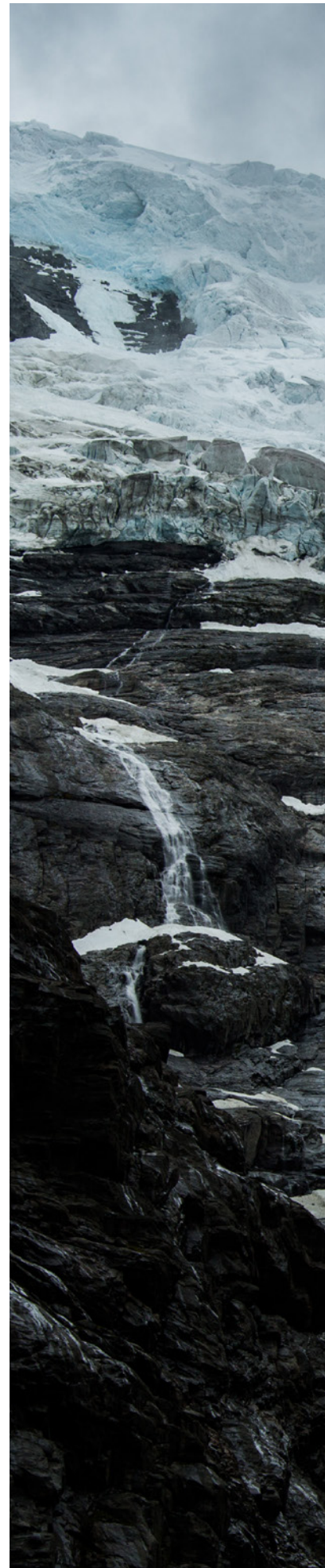
KLP KOMMUNEKREDITT AS

KLP Kommunekreditt AS eies av KLP gjennom datterselskapet KLP Banken AS.

KLP Kommunekreditt AS har sammen med KLP en god posisjon i markedet for offentlige utlån. Tilstedeværelsen har et bredt nedslagsfelt hos kommunene fordi det bidrar til konkurranse og til at offentlig sektor får tilgang til langsiktig finansiering til lave kostnader.

Målsettingen er å være en trygg finanspartner for offentlig sektor. Det vil også fremover være store utbyggingsoppgaver innen blant annet omsorg, barnehager, skoler, veier, vann, avløp og renovasjon i sektoren. Stadig sterkere fokus på oppgaver knyttet til klima og miljø vil medføre økt finansieringsbehov for våre kundegrupper.

Vi vektlegger høy kompetanse i kommunefinansiering og rådgiving, kostnads-effektiv drift og konkurransedyktig finansiering med lav risiko.

Innhold

KLP KOMMUNEKREDITT AS

ÅRSBERETNING 2017	7
RESULTATREGNSKAP	15
BALANSE	16
EGENKAPITALOPPSTILLING	17
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	18
ERKLÆRING IHT. VERDIPAPIRHANDELLOVEN §5-5	19

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1 Generell informasjon	21
Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene	21
Note 3 Viktige regnskapsestimater og vurderinger	32
Note 4 Segmentinformasjon	32
Note 5 Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	32
Note 6 Kategorier av finansielle instrumenter	33
Note 7 Virkelig verdi hierarki	34
Note 8 Rentebærende verdipapirer	35
Note 9 Finansielle derivater	36
Note 10 Netto renteinntekter	36
Note 11 Utlån og fordringer	37
Note 12 Finansiell risikostyring	37
Note 13 Kredittrisiko	37
Note 14 Markedsrisiko	40
Note 15 Likviditetsrisiko	41
Note 16 Lønn og forpliktelser for ledende personer m.v.	43
Note 17 Gjeld til kredittinstitusjoner	44
Note 18 Verdipapirgjeld - børsnoterte obligasjoner med fortrinnsrett	44
Note 19 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør	45
Note 20 Kapitaldekning	46
Note 21 Skatt	47
Note 22 Antall årsverk og ansatte	48
Note 23 Annen gjeld og avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	48
Note 24 Transaksjoner med nærstående parter	48
Note 25 Honorar til revisor	49
Note 26 Andre eiendeler	49
Note 27 Betingede forpliktelser	49
Note 28 Kontanter og kontantekvivalenter og øvrige utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	49

REVISORS BERETNING	51
--------------------	----

FOTOKONKURRANSE

KLP i bilder

KLPs årsrapporter er illustrert med bilder fra vår årlige interne fotokonkurranse. Våre ansatte leverte 118 flotte bidrag til konkurransen. Her kan du se noen av dem.

Anders Eidsnes
Ansatt i Livdivisjonen

Anne Therese Sande
Ansatt i Økonomi og Finans

Vidar Stenseth
Ansatt i IT

Torun Wahl
Ansatt i KLP Bedriftspensjon

KLP KOMMUNEKREDITT AS

Årsberetning 2017

KLP Kommunekreditt AS oppnådde et årsresultat på 59,9 millioner kroner før skatt. Utlånsbalansen var 16,3 milliarder kroner. Selskapet finansieres i hovedsak ved å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Obligasjonene har den høyest mulige rating (Aaa).

KLP Kommunekreditt AS er et heleid datterselskap av KLP Banken AS. Selskapet er et kredittforetak som i hovedsak finansieres ved utstedelse av obligasjoner med sikkerhet i offentlige utlån.

KLP Banken AS er en forretningsbank eiet av Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap (KLP) gjennom KLP Bankholding AS. KLP Banken AS eier også alle aksjene i datterselskapet KLP Boligkreditt AS.

Den samlede virksomheten i KLP Banken AS med datterselskaper er inndelt i forretningsområdene personmarked og offentlige lån. Virksomheten er landsdekkende og selskapenes hovedkontor ligger i Trondheim.

KLP Kommunekredits tilstedeværelse i markedet for offentlige utlån bidrar til konkurranse og dermed til at offentlig sektor får tilgang til gunstig langsiktig finansiering.

RESULTATREGNSKAP

Tall i parentes viser fjorårets tall. Resultatet ble 59,9 (53,2) millioner kroner før skatt og 45,6 (39,9) millioner kroner etter skatt. Det ga en avkastning på egenkapitalen på 8,2 (8,1) prosent før skatt.

KLP Kommunekreditt AS er den eneste finansinstitusjon i Norge som utsteder obligasjoner med sikkerhet i utlån til kommuner, fylkeskommuner eller selskaper med offentlig garanti.

Årsresultatet viser at netto renteinntekter har økt sammenlignet med 2016, men utestående utlån viser en reduksjon. Løpende marginer mellom utlån og innlån har i gjennomsnitt økt sammenlignet med året før. Det skyldes i hovedsak lavere innlånskostnader.

Netto renteinntekter fra utlåns- og investeringsporteføljene ble 82,1 (68,0) millioner kroner i 2017, som tilsvarer en økning på 21 prosent. Brutto rente-

inntekter fra utlån og likviditetsplasseringer er redusert med 8 prosent i forhold til året før, i hovedsak som følge av fallende rentenivå.

Innlånskostnadene har falt med 13 prosent sammenlignet med 2016. I tillegg til fallende rentenivå har også kredittpåslagene i verdipapirmarkedet falt i 2017, men i betydelig mindre grad enn året før. Det påvirker i tillegg til innlånskostnadene også verdien av selskapets verdipapirinvesteringer. I 2017 ble realiserte og urealiserte gevinster på verdipapirer 4,2 millioner kroner for året under ett. Ved utløpet av 2016 viste resultatregnskapet en tilsvarende gevinst på 15,3 millioner kroner.

Selskapet foretar jevnlig tilpasninger i løpetider på innlån for å redusere likviditetsrisiko og imøtekomme regulatoriske krav til likviditetsindikatorer og kapitaldekning (Basel III og CRD IV). Refinansiering av innlåns siden gir da

ØKONOMISK UTVIKLING 2017

RESULTAT

MILLIONER KRONER	2017	2016	Endring
Resultat før skatt	59,9	53,2	6,7
Netto renteinntekter	82,1	68,0	14,1
Driftskostnader	-17,3	-18,9	1,7

BALANSE

MILLIARDER KRONER	2017	2016	Endring
Nye utlånsutbetalinger	0,8	3,3	-2,5
Utlånsbalanse	16,3	17,2	-0,9
Likviditet	1,9	2,1	-0,2

behov for tilbakekjøp av egne utstedelser. I 2017 ble resultateffekten på grunn av tilbakekjøp av innlån -9,2 (-13,1) millioner kroner.

Netto regnskapseffekt av verdiendringer på finansielle instrumenter ble i sum negativ på -5,0 millioner kroner i 2017. Tilsvarende tall for 2016 var positivt med 4,1 millioner kroner. Se note 5.

Driftskostnadene i KLP Kommunekreditt AS ble 17,3 (18,9) millioner kroner, en reduksjon på 9 prosent fra 2016. Kostnadsreduksjonen skyldes blant annet lavere kostnader til rating, innlånsbistand og personal.

UTLÅN

Utlånsvirksomheten i KLP Kommunekreditt AS er i hovedsak basert på salg av nye lån direkte fra selskapet. Refinansiering av lån i KLP har de siste årene vært uten vesentlig betydning for utlånsutviklingen.

Samlede utlån utgjorde 16,3 (17,2) milliarder kroner ved utløpet av 2017, som gir en netto reduksjon i utlånsvolumet på 0,9 milliarder kroner. 74 prosent av utlånsvolumet er til flytende rentebetingelser. Andelen lån til fast rente er redusert fra 29 prosent i 2016 til 26 prosent gjennom 2017.

Det er i 2017 utbetalt nye lån for 0,8 (3,3) milliarder kroner. Utlånsporteføljen består av lån til norske kommuner og fylkeskommuner direkte, eller til selskaper som utfører offentlige oppgaver og

oppnår garanti fra kommuner eller fylkeskommuner. Risikoen i utlånsporteføljen vurderes som meget lav.

Kredittrisikoen forbundet med lån til kommuner og fylkeskommuner er i Norge begrenset til betalingsutsettelse og ikke til at betalingsforpliktelse faller bort. Dette følger av kommuneloven og gir långiver sikkerhet mot tap dersom en kommune ikke kan oppfylle sine betalingsforpliktelse. Ved betalingsutsettelse er også långiver sikret mot tap av påløpte renter, forsinkelsesrenter og kostnader til inndrivelse. KLP Kommunekreditt AS har ikke hatt kredittap på utlån til norske kommuner eller fylkeskommuner.

Selskapet har ingen misligholdte lån ved utløpet av 2017.

INNLÅN

KLP Kommunekreditt AS har etablert et program for utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. I 2017 ble det emitert obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) tilsvarende 4,5 (7,1) milliarder kroner i det norske markedet. Det ble gjennomført tilbakekjøp av tidligere emisjoner for 1,9 milliarder kroner.

I det norske markedet har selskapet utestående obligasjoner med fortrinnsrett i lån til kommunal sektor for 17,1 (17,3) milliarder kroner ved utløpet av 2017. Det er for tiden ingen utstedelser i utlandet.

Obligasjonene utstedes med sikkerhet i selskapets utlån til kommuner, fylkeskommuner eller virksomhet som utfører oppgaver på vegne av det offentlige og kvalifiserer for offentlig garanti. Lån til selskaper skal være garantert av kommuner eller fylkeskommuner innenfor kommunelovens §50, av norsk stat eller bank. Garantier skal være utformet som selvskyldnerkausion og dekke både avdrag og renter. Selskapet har oppnådd beste rating på sine OMF-utstedelser.

BALANSE OG SOLIDITET

Forvaltningskapitalen var 18,4 (19,5) milliarder kroner ved utløpet av 2017. Av dette utgjør utlån til offentlige låntagere 16,3 milliarder kroner og 1,9 milliarder kroner er likviditetsplasseringer.

Selskapets ansvarlige kapital, basert på styrets forslag til disponering av resultatet, utgjorde 719,5 millioner kroner ved utløpet av 2017. Det ble utbetalt et ekstraordinært utbytte til morselskapet på 66,5 millioner kroner i tredje kvartal 2017. Kjernekapitalen er identisk med ansvarlig kapital. Det gir en kapitaldekning og kjernekapitaldekning på 19,7 prosent. Tilsvarende tall for 2016 var henholdsvis 741,9 millioner kroner og 19,1 prosent.

Gjeldende kapitalkrav inklusive kapitalbuffer er 12,0 prosent kjernekapitaldekning og 15,5 prosent kapitaldekning. Risikovektet balanse var 3,5 (3,8) milliarder kroner. Soliditeten vurderes å være god.

KLP Kommunekreditt AS har ikke hatt kredittap på utlån til norske kommuner eller fylkeskommuner.

Resultat før skatt

59,9

MILLIONER KRONER

LIKVIDITET

KLP Kommunekreditt AS er underlagt strenge regler for hvilke aktiva selskapet kan investere i. Porteføljen av likviditetsplasseringer består av sikre verdipapirer og innskudd i andre banker. Verdipapirene er sertifikater og obligasjoner med svært god sikkerhet, hovedsakelig obligasjoner med fortrinnsrett og Aaa rating.

Beholdningen av likvide midler benyttes til utbetaling av nye utlån eller innfrielser og tilbakekjøp av innlån.

Som følge av at innlånsopptak skjer på de tidspunkter vilkårene anses som gunstige oppstår det fra tid til annen behov for å plassere ledig likviditet. Denne likviditeten bidrar til inntjeningen og gir fleksibilitet til å håndtere etterspørselen etter nye utlån.

Ved utløpet av 2017 var utestående likviditetsplasseringer i form av rentebærende verdipapirer 1,4 (1,7) milliarder kroner. Verdipapirer bokføres til markedsverdi. Innskudd i andre banker utgjorde på samme tidspunkt 0,5 (0,4) milliarder kroner.

ANVENDELSE AV ÅRSRESULTAT

Årsregnskapet i KLP Kommunekreditt AS viser et totalresultat for 2017 på 45,6 millioner kroner. Styret foreslår at det utbetales et konsernbidrag på 58,5 millioner kroner til KLP. Fra KLP mottas 44,5 millioner kroner tilbake som konsernbidrag uten skattemessig effekt. Resultat etter skatt og konsernbidrag overføres annen egenkapital.

OM REGNSKAPET

Styret mener årsregnskapet gir et rettvise bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og dette er lagt til grunn i årsregnskapet.

KLP Kommunekreditt AS avlegger regnskap i henhold til de internasjonale regnskapsstandardene IFRS som er godkjent av EU med tilhørende fortolkninger. Se note 2 for nærmere informasjon.

For å sikre god kvalitet i regnskapsrapporteringen utarbeides det detaljerte planer for hver regnskapsavleggelse, der ansvars- og arbeidsdeling tydelig framkommer. Vurderinger som foretas av foretakets eiendeler og gjeld dokumenteres skriftlig.

RATING

Ratingbyråenes vurdering av KLP Kommunekreditt AS og KLP-konsernet er viktig for selskapets innlånsvilkår. Selskapet har engasjert Moody's for å gi en kredittrating av selskapets obligasjoner. Alle utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett er gitt rating Aaa.

RISIKOSTYRING

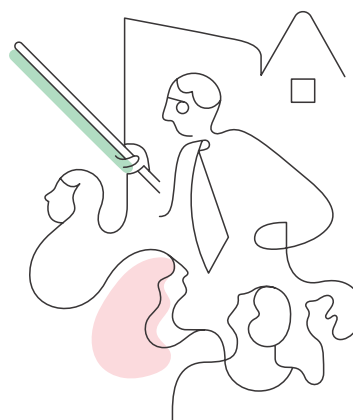
KLP Kommunekreditt AS er underlagt KLP Bankens rammeverk for risikostyring. Dette har til hensikt å sørge for at risikoer blir identifisert, analysert og gjenstand for styring ved hjelp av retningslinjer, rammer, rutiner og instruksjer.

Det er fastsatt egne retningslinjer for de mest sentrale enkeltrisikoen (likviditets-/kreditt-/markeds-/operasjonell-/ og compliance risiko) og en overordnet retningslinje for risikostyring som omfatter prinsipper, organisering, rammer mv. for bankens samlede risiko. Retningslinjene vedtas av styret og revideres minst én gang per år. Retningslinjene er av overordnet karakter og utfylles av rutiner, regelment og instruksjer fastsatt på administrativt nivå.

Det er et mål at selskapet skal ha lav operasjonell risiko og opprettholde høy faglig kompetanse, gode rutiner og effektiv drift.

Selskapet omfattes av KLP Bankens konsernets prosess for vurdering og tallfesting av vesentlige risikoer og beregning av kapitalbehov (ICAAP). Kapitalbehovsvurderingen er framoverskuende, og i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) vurderes behovet i lys av planlagt vekst, besluttede strategiske endringer mv. Selskapets styre tar aktivt del i disse vurderingene og i tilknytning til kapitalbehovsvurderingen vedtar styret et ønsket nivå for samlet kapital (kapitalmål).

Styret i KLP Banken AS har nedsatt et risikoutvalg. Risikoutvalget behandler saker særlig knyttet til risiko i konsernselskapene og har en rådgivende funksjon overfor styret i KLP Kommunekreditt AS.

KLP og
KLP Kommunekreditt AS
har til sammen
62,1 milliarder kroner i
lån til offentlig sektor
i Norge. Årsveksten i
2017 ble 4,6 milliarder
kroner som tilsvarer
8 prosent.

UTLÅNSVIRKSOMHETEN OG BANKENS ROLLE

Utlån til offentlig sektor ytes av selskapene KLP og KLP Kommunekreditt AS og forvaltes av KLP Banken.

Totale utlån for KLP Banken (Offentlig marked) utgjorde 62,1 (57,4) milliarder kroner ved utløpet av 2017, en økning på 4,6 (4,7) milliarder kroner fra 2016, eller 8 prosent. Samlede utbetalinger av nye lån gjennom året summerer til 9,3 (10,1) milliarder kroner.

I 2017 ble det mottatt forespørsler om nye lån og refinansiering for 74 (63) milliarder kroner fra kommuner, fylkeskommuner og selskaper som utfører offentlige oppgaver. Nye utbetalinger tilsvarer 12 prosent av søknadsvolumet. KLP Banken er dermed en betydelig langsiktig långiver til offentlig verdiskapning og velferd.

STYRETS ARBEID

Styret har avholdt sju styremøter i 2017. For oversikt over godtgjørelse til styrets medlemmer og ledelse, se note 16 til årsregnskapet. Ved utløpet av 2017 består styret av to kvinner og to menn.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Selskapets vedtekter og gjeldende lovgivning gir føringer for eierstyring, selskapsledelse, og en klar rolledeling mellom styrende organer og daglig ledelse.

Styret har ikke fullmakt til å utstede eller å kjøpe tilbake egne aksjer.

Styret fastsetter retningslinjene for selskapets virksomhet. Forpliktende avtaler kan signeres av administrerende direktør eller styrets leder alene.

Administrerende direktør har den daglige ledelse av selskapet i samsvar med instruks fastsatt av styret.

Redegjørelse om KLP Bankens foretaksstyring er tilgjengelig på KLPs websider, se <https://www.klp.no/om-klp>.

ARBEIDSMILJØ OG ORGANISASJON

Det var to ansatte i KLP Kommunekreditt AS ved utløpet av 2017. Disse

hadde også ansettelsesforhold i andre selskaper i KLP Banken-konsernet.

Det er inngått en forvaltningsavtale med KLP Banken AS som omfatter administrasjon, IT-drift, økonomi- og risikostyring, samt innlån og likviditetsstyring.

Som en del av KLP-konsernet følger KLP Kommunekreditt AS konsernets retningslinjer for likestilling og mangfold, der både mål, virkemidler og aktiviteter tar hensyn til de diskrimineringsgrunnlag lovverket beskriver. Egne mål for likestilling og mangfold er vedtatt i sentralt arbeidsutvalg. Ved rekruttering uttrykkes som standard at kontakt ønskes med alle kvalifiserte jobbsøkere uansett alder, kjønn, funksjonsevne, politisk ståsted, seksuell orientering eller etnisk bakgrunn, Styret vurderer arbeidsmiljøet som godt.

YTRE MILJØ

KLP har ved sin samfunnsansvarsstrategi forpliktet seg til å ha gode rutiner for måling og reduksjon av selskapenes miljøpåvirkning. I likhet med KLP-konsernet for øvrig tar KLP Kommunekreditt AS tar sin miljøpåvirkning på alvor. Som kontorbedrift er det først og fremst energiforbruk, transport, avfall og innkjøp som kan påvirkes. Morselskapet KLP Banken AS er miljøsertifisert.

SAMFUNNSANSVAR

KLP Kommunekreditt AS skal som en del av KLP konsernet bidra til bærekraftige investeringer. En betydelig andel av selskapets utlån er til investeringer som bidrar til å forbedre og styrke samfunnsutviklingen i Norge. Samfunnsansvar er av strategisk betydning for KLP. Dette virkeliggjøres ved handlinger knyttet opp til konsernets forretning. KLP har signert FNs Global Compact, og er med det forpliktet til å arbeide for menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og anti-korrupsjon. Utdypende beskrivelse av mål, tiltak og resultater er tilgjengelig på KLPs websider (<https://www.klp.no/om-klp/samfunnsansvar>).

Styret i KLP Kommunekreditt AS. Fra venstre Aage E. Schaanning, Ingrid Aune, Sverre Thornes, Aud Norunn Røsok Strand.

FRAMTIDSUTSIKTER

KLP Kommunekreditt AS har sammen med KLP en god posisjon i markedet for offentlige utlån. Tilstedeværelsen har et bredt nedslagsfelt hos kommunene fordi det bidrar til konkurranse og til at offentlig sektor får tilgang til langsiktig finansiering til lave kostnader. Samlet vekst gjennom 2017 viser at markedsposisjonen er opprettholdt.

Høy kredittkvalitet i utlånsporteføljene skal bidra til at KLP Kommunekreditt AS oppnår så gunstige innlånsvilkår som mulig. Myndighetenes regulering av banker og finansinstitusjoner innebærer at de må tilfredsstille en rekke regulatoriske krav til kapital og likviditet. Dette stiller krav til en løpende inntjening som gjør det mulig å møte fastsatte krav. Markedet for lån til kommunal sektor vokser fortsatt og en stor

del av låneopptakene finansieres i verdipapirmarkedet fremfor i finansinstitusjonene. KLP Kommunekreditt AS er godt kapitalisert og har et fortrinn som stabil og langsiktig långiver i markedet. Selskapet vil også fremover være avhengig av den generelle utviklingen i finansmarkedene for å kunne skaffe finansiering på vilkår som gjør det mulig å oppnå tilstrekkelig lønnsomhet.

Norske kommuner har utviklet et godt og omfattende tjenestetilbud til befolkningen. Kombinasjonen av økende levealder og befolkningsvekst gir grunn til å forvente vedvarende høyt investeringsnivå i offentlig sektor. Etterspørselen etter lån fra kommunal sektor og til prosjekter med kommunale garantier og kommunalt eierskap antas derfor å være høy også i årene

fremover, selv om kommunestruktur og oppgaver endres.

Sannsynligvis vil en stor andel av kommunenes innlån hentes fra verdipapirmarkedet også i fremtiden. Styret legger likevel til grunn at det uansett vil være behov for en betydelig andel langsiktig og stabil finansiering utover det verdipapirmarkedet kan tilby offentlige låntakere.

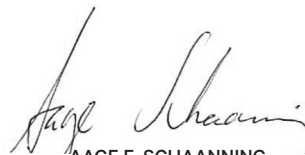
KLP Kommunekreditt AS vil fremover fortsette å tilby lån til investeringsformål i offentlig regi og opprettholde en lav risikoprofil. Den videre vekst og utvikling av selskapet er i stor grad betinget av at det oppnås tilstrekkelig gode innlånsvilkår i markedet til å konkurrere om offentlige utlån.

Oslo, 14. mars 2018

Styret i KLP Kommunekreditt AS

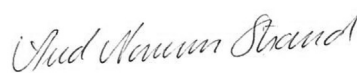
SVERRE THORNES
Leder

AAGE E. SCHAANNING
Nestleder

INGRID AUNE

AUD NORUNN STRAND

CARL STEINAR LOUZ
Administrerende direktør

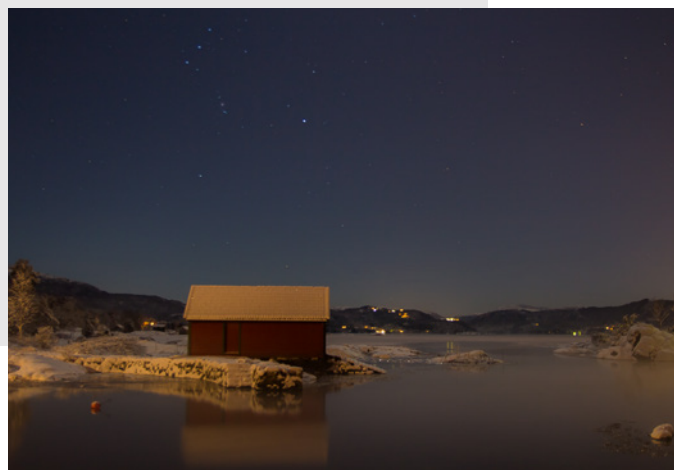
Marianne Wright Pedersen
Ansatt i KLP Skadeforsikring

Anders Eidsnes
Ansatt i Livdivisjonen

Anne Therese Sande
Ansatt i Økonomi og Finans

Anders Eidsnes
Ansatt i Livdivisjonen

Resultatregnskap

KLP KOMMUNEKREDITT AS

NOTE	TUSEN KRONER	01.01.2017 -31.12.2017	01.01.2016 -31.12.2016
	Renteinntekter og lignende inntekter	403 726	437 565
	Rentekostnader og lignende kostnader	-321 591	-369 530
10	Netto renteinntekter	82 135	68 035
5	Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	-5 006	4 070
	Sum netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	-5 006	4 070
25	Andre driftskostnader	-17 251	-18 906
	Sum driftskostnader	-17 251	-18 906
	Driftsresultat før skatt	59 878	53 198
21	Skatt på ordinært resultat	-14 303	-13 245
	Årsresultat	45 575	39 953
	Utvidet resultat	0	0
	Årets utvidede resultat etter skatt	0	0
	ÅRETS TOTALRESULTAT	45 575	39 953
	OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		
	Disponert til/fra annen egenkapital	-45 575	-39 953
	Sum overføringer og disponeringer	-45 575	-39 953
	Totalresultat i % av forvaltningskapitalen	0,25 %	0,20 %

Balanse

KLP KOMMUNEKREDITT AS

NOTE	TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
EIENDELER			
11,28	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	489 485	414 803
11	Utlån til og fordringer på kunder	16 321 451	17 245 853
8	Rentebærende verdipapirer	1 436 406	1 723 589
9	Finansielle derivater	87 847	107 927
26	Andre eiendeler	3 503	24 060
Sum eiendeler		18 338 692	19 516 233
GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
17	Gjeld til kredittinstitusjoner	275 170	1 170 823
18	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17 148 732	17 342 542
9	Finansielle derivater	176 243	240 602
21	Utsatt skatt	1 563	1 310
23	Annen gjeld	15 712	14 697
23	Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	332	4 395
Sum gjeld		17 617 753	18 774 369
EGENKAPITAL			
	Aksjekapital	362 500	362 500
	Overkurs	312 500	312 500
	Annen egenkapital	45 939	66 864
Sum egenkapital		720 939	741 864
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		18 338 692	19 516 233

Oslo, 14. mars 2018
Styret i KLP Kommunekreditt AS

SVERRE THORNES
Leder

AAGE E. SCHAANNING
Nestleder

INGRID AUNE

AUD NORUNN STRAND

CARL STEINAR LOUZ
Administrerende direktør

Egenkapitaloppstilling

KLP KOMMUNEKREDITT AS

2017 TUSEN KRONER	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2017	362 500	312 500	66 864	741 864
Årsresultat	0	0	45 575	45 575
Utvidet resultat	0	0	0	0
Årets totalresultat	0	0	45 575	45 575
Utbetalt utbytte	0	0	-66 500	-66 500
Mottatt konsernbidrag	0	0	30 565	30 565
Avgitt konsernbidrag etter skatt	0	0	-30 565	-30 565
Sum transaksjoner med eierne	0	0	-66 500	-66 500
Egenkapital 31.12.2017	362 500	312 500	45 939	720 939

2016 TUSEN KRONER	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2016	362 500	312 500	14 216	689 216
Årsresultat	0	0	39 953	39 953
Utvidet resultat	0	0	0	0
Årets totalresultat	0	0	39 953	39 953
Mottatt konsernbidrag	0	0	47 018	47 018
Avgitt konsernbidrag etter skatt	0	0	-34 323	-34 323
Sum transaksjoner med eierne	0	0	12 695	12 695
Egenkapital 31.12.2016	362 500	312 500	66 864	741 864

TUSEN KRONER	Antall aksjer	Pålydende	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Egenkapital 1. januar 2017	3 625 000	0,1	362 500	312 500	66 864	741 864
Endringer i perioden 1. januar - 31. desember	-	-	0	0	-20 925	-20 925
Egenkapital 31. desember 2017	3 625 000	0,1	362 500	312 500	45 939	720 939

Det er en aksjeklasse. Alle aksjene er eid av KLP Banken AS.

Kontantstrømoppstilling

KLP KOMMUNEKREDITT AS

NOTE	TUSEN KRONER	01.01.2017 -31.12.2017	01.01.2016 -31.12.2016
OPERASJONELLE AKTIVITETER			
	Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	383 175	386 298
	Utbetalinger på utlån kunder	-788 790	-3 273 017
	Innbetalinger på utlån kunder	1 598 555	1 431 963
	Utbetalinger til drift	-24 131	-14 295
	Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter	1 160	4 214
	Renter plasseringskonti	4 282	572
	Betalt inntektsskatt	0	0
	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 174 251	-1 464 265
INVESTERINGSAKTIVITETER			
	Utbetalinger ved kjøp verdipapirer	-943 836	-1 754 141
	Innbetalinger ved salg av verdipapirer	1 228 843	3 170 907
	Innbetalinger av renter fra verdipapirer	23 698	48 395
	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	308 705	1 465 162
FINANSIERINGSSAKTIVITETER			
	Innbetaling av lån	3 517 000	6 865 000
	Avdrag og innfrielse av lån	-1 039 193	-1 724 669
	Utbetaling ved tilbakekjøp av lån	-3 525 000	-4 859 000
	Utbetaling av renter lån	-283 233	-310 334
	Utbetaling av utbytte	-66 500	0
	Utbetaling avgitt konsernbidrag	-10 188	0
	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-1 407 114	-29 003
	Netto kontantstrøm i perioden	75 842	-28 106
	Likviditetsbeholdning ved inngangen av perioden	402 810	430 916
28	Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	478 652	402 810
	Netto innbetaling/ utbetaling(-) i perioden	75 842	-28 106

Erklæring iht. verdipapirloven § 5-5

KLP KOMMUNEKREDITT AS

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2017 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet står overfor.

Oslo, 14. mars 2018
Styret i KLP Kommunekreditt AS

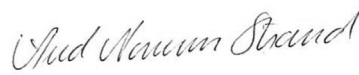
SVERRE THORNES
Leder

AAGE E. SCHAANNING
Nestleder

INGRID AUNE

AUD NORUNN STRAND

CARL STEINAR LOUZ
Administrerende direktør

Anne Westad
Ansatt | HR

Noter til regnskapet

KLP KOMMUNEKREDITT AS

NOTE 1 Generell informasjon

KLP Kommunekreditt AS ble stiftet 25. august 2009. Selskapet er et kredittforetak som har som formål å yte og erverve offentlige lån som er garantert av den norske stat, norske fylkeskommuner eller norske kommuner. Låntakerne stiller selvskyldnergaranti som dekker både avdrag og renter.

Virksomheten finansieres i hovedsak ved å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) med sikkerhet i offentlige garanterte utlån. Deler av disse er notert på Oslo Børs.

KLP Kommunekreditt AS er registrert og hjemmehørende i Norge. KLP Kommunekreditt har hovedkontor i Beddingen 8, i Trondheim og selskapet har avdelingskontor i Oslo.

Selskapet er et heleid datterselskap av KLP Banken AS, som igjen er heleid av Kommunal Landspensjonskasse gjensidige forsikringselskap (KLP), gjennom holdingselskapet KLP Bankholding AS. KLP er et gjensidig forsikringselskap.

Årsregnskapet er tilgjengelig på klp.no.

NOTE 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Nedenfor følger en beskrivelse av de vesentligste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av selskapsregnskapet til KLP Kommunekreditt AS. Disse prinsippene er benyttet på samme måte for alle perioder som er presentert, dersom ikke annet fremgår.

2.1 BASISPRINSIPPER

Årsregnskapet for KLP Kommunekreditt AS er utarbeidet i samsvar med de internasjonale regnskapsstandardene (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomite, som fastsatt av EU. Lov om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) og forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak (årsregnskapsforskriften) inneholder enkelte krav til tilleggsopplysninger som ikke kreves etter IFRS. Disse tilleggsopplysningene er innarbeidet i notene til regnskapet.

Regnskapet er utarbeidet med utgangspunkt i prinsipp om historisk kost, med følgende unntak:

- Finansielle eiendeler og gjeld (herunder finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet.

- Finansielle eiendeler og gjeld vurdert etter reglene om virkelig verdi sikring.

For å utarbeide regnskap etter IFRS, må ledelsen foreta regnskapsmessige estimer og skjønnsmessige vurderinger. Dette vil påvirke foretakets regnskapsførte verdi av eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader. Faktiske tall vil kunne avvike fra benyttede estimer. Områder hvor det er utvist skjønnsmessige vurderinger og estimer av vesentlig betydning for foretaket er beskrevet i note 3.

Alle beløp er presentert i tusen kroner uten desimal med mindre annet er angitt.

Regnskapet er satt opp etter forutsetning om fortsatt drift.

2.1.1. Endringer i regnskapsprinsipper og opplysninger

- a) Nye og endrede standarder tatt i bruk av foretaket i 2017. Det er ikke tatt i bruk standarder, endringer eller fortolkninger som har trådt i kraft i 2017 som har hatt vesentlige påvirkning på foretakets regnskap.

- b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor foretaket ikke har valgt tidlig anvendelse.

IFRS 9 *Finansielle instrumenter* regulerer klassifisering, måling og innregning av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelse, innfører nye regler for sikringsbokføring, og en ny nedskrivningsmodell for finansielle eiendeler. Foretaket vil ta i bruk standarden fra og med 2018. IFRS 9 skal anvendes retrospektivt, med unntak for sikringsbokføring. Retrospektiv anvendelse innebærer at KLP Kommunekreditt skal lage åpningsbalansen 1.1.2018 som om de alltid har anvendt de nye prinsippene. Som tillatt i overgangsbestemmelsene til IFRS 9, vil KLP Kommunekreditt ikke omarbeide sammenligningstall for tidligere perioder ved implementering av standarden 01.01.2018. Effektene av nye prinsipper i åpningsbalansen for 2018 føres mot egenkapitalen.

IFRS 9 erstatter klassifikasjons- og målemodellene i IAS 39 med én modell som i utgangspunktet bare har tre kategorier: amortisert kost og virkelig verdi med verdiendring i utvidet

resultat og virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Klassifisering av utlån vil avhenge av enhetens forretningsmodell for styring av sine finansielle eiendeler og karakteristikken av kontantstrømmene til de finansielle eiendelene. Et gjeldsinstrument måles til amortisert kost hvis:

a) forretningsmodellen er å eie den finansielle eiendelen for å motta de kontraktsfestede kontantstrømmene, og b) instrumentets kontraktsmessige kontantstrømmer utelukkende representerer betaling av hovedstol og renter. Dersom kriteriene over er tilstede, men at forretningsmodellen i tillegg åpner for salg fra porteføljen, skal gjeldsinstrumentet måles til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over utvidet resultat skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Alle andre gjelds- og egenkapitalinstrumenter, herunder investeringer i komplekse instrumenter, må regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet. Det er et unntak for investeringer i egenkapitalinstrumenter som ikke er holdt for handel og som ikke er et betinget vederlag etter en virksomhetsoverdragelse. For slike investeringer kan verdiendringene tas over utvidet resultat, uten påfølgende resirkulering til resultatet.

For finansielle forpliktelser som enheten har valgt å måle til virkelig verdi, må delen av verdiendringen som skyldes endring i egen kredittrisiko innregnes i utvidet resultat med mindre dette skaper eller forsterker et regnskapsmessig misforhold, og ikke i resultatet som under IAS 39.

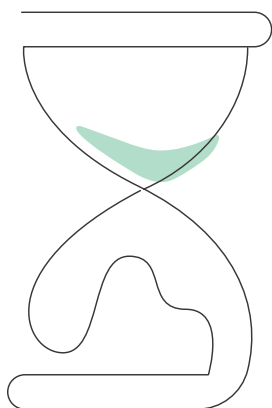
De nye reglene for sikringsbøkføring innebærer at regnskapsføring av sikring bedre reflekterer alminnelig praksis for risikostyring i foretakene. Som en generell regel, vil det være lettere å anvende sikringsbøkføring fremover. Den nye standarden introduserer også utvidede informasjonskrav og endringer i regler for presentasjon av sikring.

KLP Kommunekreditt har vurdert klassifisering og måling av eiendeler og gjeld omfattet av den nye standarden. Det er konkludert med at utlånsvirksomheten drives etter en forretningsmodell om å erverve utlån for å motta kontraktsfaste kontantstrømmer. Utlånenes kontraktsmessige kontantstrømmer omfatter utelukkende betaling av hovedstol og renter. Dette innebærer at utlånen vil bli regnskapsført til amortisert kost, som videreføres av samme målemetode som har vært benyttet under IAS 39. Andre finansielle instrumenter har vært regnskapsført til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette vil bli videreført under IFRS 9. Innføringen av den nye standarden ventes dermed ikke å ha vesentlig betydning for foretakets klassifisering og måling av finansielle instrumenter.

Øvrige endringer i klassifikasjon og måling av betydning er innføring av en ny nedskrivningsmodell for tap på utlån og fordringer som bygger på forventede kredittap.

Modellen tar utgangspunkt i tre stadier avhengig av endring i kredittkvalitet. Hvordan nedskrivningstapet skal måles, fastsettes for hvert enkelt stadium og modellen benytter effektiv rente-metoden. En forenklet tilnærming er tillatt for finansielle eiendeler som ikke har en betydelig finansieringskomponent (f.eks. kundefordringer). Ved førstegangsinnregning, og i tilfeller hvor kredittrisikoen ikke har økt betydelig etter førstegangsinnregning, skal det avsettes for kredittap som ventes å oppstå de neste 12 måneder (trinn 1). Hvis kredittrisikoen har økt betydelig, skal avsetningen tilsvare forventet kredittap over eiendelens forventede levetid (trinn 2). Dersom det inntreffer en tapshendelse, foretas det nedskrivning som tilsvare forventet tap på engasjementet over hele levetiden (trinn 3).

KLP Kommunekreditt har utviklet en ny tapsavsetningsmodell som følger reglene i IFRS 9. I KLP Kommunekreditt AS vurderer sannsynligheten for kredittap i utlånsporteføljen som særdeles lav. Dette er basert på historikk og

erfaring med utlån til offentlig sektor, samt det sterke lovverket som er knyttet til kommuners låneopptak og betalingsproblemer. Foretakets vurdering er derfor at alle offentlige utlån i KLP Kommunekreditt AS har lav kredittrisiko og dermed blir plassert i trinn 1. For denne porteføljen benyttes en forenklet tapsgradmetode. Tapsgraden settes til 1 promille av utestående saldo, og forventede tap beregnes for de neste 12 måneder på bakgrunn av dette diskontert med lånets rente.

Effekten av å implementere det nye regelverket beregnes som forskjell mellom balanseførte tapsavsetninger etter det gamle regelverket pr. 31.12.2017 og verdien av tapsavsetninger beregnet etter de nye reglene 1. januar 2018. Denne effekten vil bli ført som endring av balanseførte tapsavsetninger med motpost direkte på egenkapitalen slik at resultatregnskapet ikke påvirkes. Foretaket har god sikkerhet i utlånsporteføljen og ingen balanseførte tap i balansen pr. 31.12.2017. Overgangen til ny nedskrivningsmodell 01.01.2018 med forenklet tapsgradmetode gir en økning i tapsavsetninger på 0,2 millioner kroner for offentlige utlån i KLP Kommunekreditt AS ved implementering 01.01.2018. Overgangsnoter knyttet til klassifisering og måling, den nye nedskrivningsmodellen samt endringer i regnskapsprinsipper for finansielle instrumenter (fra 1. januar 2018) er omtalt i note 2.9.1 endringer i regnskapsprinsipper. Sammen drag av viktige regnskapsprinsipper knyttet til finansielle instrumenter som er effektive fra 1. januar 2018, er omtalt i note 2.9.2 - Sammen drag av viktige regnskapsprinsipper knyttet til finansielle instrumenter.

IFRS 15 *Inntekter fra kundekontrakter* omhandler inntektsføring. Standarden fordrer en inndeling av kundekontrakten i de enkelte plikter til ytelse. En plikt til ytelse kan være en vare eller tjeneste. Inntekt regnskapsføres når en kunde oppnår kontroll over en vare eller tjeneste, og dermed har muligheten til å bestemme bruken av og kan motta fordelene fra varen eller tjenesten. Standarden erstatter IAS 18 Driftsinntekter og IAS 11 Anleggs-

kontrakter og tilhørende tolkninger. Foretaket vil ta i bruk standarden fra og med 2018. Overgang til IFRS 15 forventes ikke å ha vesentlig virkning på foretakets regnskap.

IFRS 16 *Leiekontrakter* vil resultere i at nesten alle leieavtaler blir balanseført, ettersom skillet mellom operasjonell og finansiell leasing er fjernet. Under den nye standarden, er retten til å bruke en leid gjenstand en eiendel og forpliktelsen til å betale leie en gjeld som skal balanseføres. Unntakene er kortsiktige leieavtaler og leieavtaler med lav verdi. Den regnskapsmessige behandlingen for utleiende vil ikke bli vesentlig endret. Foretaket vil ta i bruk standarden fra og med 2019. Overgang til IFRS 16 forventes ikke å ha vesentlig virkning på foretakets regnskap, da foretaket ikke har leasingavtaler av vesentlig betydning på grunn av at kun mindre eiendeler leases.

Det er ingen andre standarder eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å gi en vesentlig påvirkning på foretakets regnskap.

2.2 VALUTA

2.2.1 Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

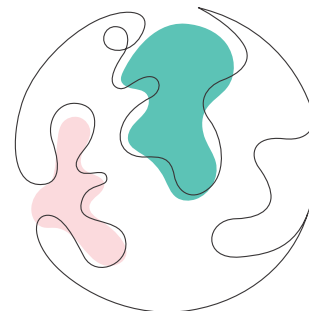
Regnskapet presenteres i norske kroner, som er den funksjonelle valutaen og presentasjonsvalutaen til foretaket.

2.3 FINANSIELLE EIENDELER

Foretakets finansielle eiendeler er inndelt i følgende kategorier: Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat og finansielle eiendeler målt til amortisert kost. I tillegg benyttes sikringsbokføring etter reglene om virkelig verdisikring. Hensikten med eiendelen bestemmer klassifikasjonen, og ledelsen foretar klassifiseringen ved anskaffelse av den finansielle eiendelen.

2.3.1 Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Denne kategorien inndeles i to underkategorier: holdt for omsetning og frivillig kategorisert til virkelig verdi over resultat ved anskaffelse etter virkelig verdi opsjon.

a) Finansielle eiendeler holdt for omsetning er eiendeler som er anskaffet primært med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger. Foretakets derivater inngår i denne kategorien med mindre de inngår som en del av en regnskapsmessig sikring etter reglene om sikringsbokføring.

b) Finansielle eiendeler frivillig kategorisert til virkelig verdi over resultat ved anskaffelse består av finansielle eiendeler som forvaltes som en gruppe, og hvor deres inntjening vurderes og rapporteres til ledelsen på grunnlag av virkelig verdi. Størrelsen på porteføljen bestemmes ut i fra foretakets ønskede risikoeksponering mot rentemarkedet.

Prinsippene for beregning av virkelig verdi for de ulike instrumentene er beskrevet i note 6.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, tas med i resultatregnskapet i den perioden de oppstår. Dette inngår i linjen "Netto gevinst/(tap) finansielle Instrumenter".

Kupongrenter er inntektsført etter hvert som de er påløpt, og inngår i linjen "Renteinntekter og lignende inntekter".

2.3.2 Utlån og fordringer som måles til amortisert kost

Lån og fordringer er finansielle eiendeler

som ikke er derivater, og som har faste eller bestembare betalinger, og som ikke omsettes i et aktivt marked, eller som foretaket ikke har intensjon om å selge på kort sikt eller har øremerket til virkelig verdi over resultat.

Lån og fordringer innregnes i balansen første gang til virkelig verdi. Påfølgende måling skjer til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode med eventuelt nedskrivning for kreditttap.

Effektiv rente på lån og fordringer i investeringsvirksomheten resultatføres og inngår i linjen "renteinntekter og lignende inntekter".

2.3.3 Derivater og sikring

Finansielle derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunktet kontrakten inngås. Ved etterfølgende måling regnskapsføres derivatene til virkelig verdi, og presenteres som en eiendel dersom verdien er positiv og som en forpliktelse dersom verdien er negativ. Regnskapsføringen av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et regnskapsmessig sikringsinstrument, og i hvilken type regnskapsmessig sikring derivatet inngår.

For derivater som ikke inngår i regnskapsmessig sikringsforhold, resultatføres gevinster og tap løpende på linjen «Netto gevinst/ (tap) på finansielle instrumenter». Disse inngår i katego-

rien finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet.

Derivatene som er sikringsinstrumenter benyttes for sikring av renterisiko på fastrente innlån og fastrente utlån. I sin sikringsaktivitet sikrer foretaket seg mot bevegelser i markedsrenten. Endringer i kredittspread er ikke hensyntatt i sikringseffektiviteten. Foretaket benytter reglene om virkelig verdisikring, slik at sikringsobjektets (eiendel eller gjeld) bokførte verdi korrigeres med verdiutvikling i den sikrede risiko. Verdiendringen regnskapsføres over resultatregnskapet. Ved inngåelse av sikringsforholdet dokumenteres sammenhengen mellom sikringsinstrumentet og sikringsobjektet i tillegg til formålet med risikostyringen og strategien bak de forskjellige sikringstransaksjonene. Sikringseffektiviteten måles regelmessig for å kontrollere at sikringen er effektiv.

Dersom sikringen ikke lenger oppfyller kriteriene for sikringsbokføring, vil regnskapsført effekt av sikringen for sikringsobjekter som føres til amortisert kost, amortiseres over perioden frem til sikringsinstrumentets forfall.

2.3.4 Regnskapsføringen av finansielle eiendeler

Kjøp og salg av finansielle eiendeler regnskapsføres på handelsdato, det vil si når foretaket har forpliktet seg til å kjøpe eller selge den finansielle eiendelen.

Finansielle eiendeler innregnes til virkelig verdi. Direkte kjøpsomkostninger inkluderes i anskaffelseskost med unntak for kjøpsomkostninger knyttet til eiendeler til virkelig verdi over resultat. For disse eiendelene kostnadsføres kjøpsomkostningene direkte. Finansielle eiendeler fraregnes når foretaket ikke lenger har rett til å motta kontantstrømmen fra eiendelen eller foretaket har overført all risiko og rettigheter knyttet til eierskapet. Finansielle forpliktelser fraregnes når den underliggende plikten i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

2.3.5 Nedskrivning av finansielle eiendeler som vurderes til amortisert kost

Dersom det foreligger objektive bevis for verdiforringelse skal det foretas nedskrivning. Ved vurderingen av om det foreligger verdiforringelse legges det vekt på hvorvidt utsteder/debitor har vesentlige finansielle vanskeligheter, om det foreligger kontraktsbrudd, herunder mislighold. Nedskrivningen beregnes ved å sammenligne ny forventet kontantstrøm med opprinnelig kontantstrøm diskontert med opprinnelig effektiv rente (eiendeler med fast rente) eller med effektiv rente på måletidspunktet (eiendeler med flytende rente).

Tapsvurdering og tapsnedskrivning foretas kvartalsvis på individuelle utlån, hvor det foreligger objektive bevis for verdifall. Utlån vurderes også gruppevis. Dersom det foreligger objektive

bevis for at en gruppe av utlån har verdifall skal det foretas en nedskrivning. Nedskrivningen reverseres dersom det etter nedskrivningstidspunktet inntreffer hendelser som reduserer tapet.

2.3.6 Motregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser presenteres netto i balansen når det er en ubetinget motregningsrett som kan håndheves juridisk og en har til hensikt å gjøre opp netto, eller realisere eiendelen og forpliktelsen samtidig.

2.4 KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER

Kontanter og kontantekvivalenter er definert som fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid. Beløpet inkluderer ikke fordringer på kredittinstitusjoner som er knyttet til kjøp og salg av verdipapirer i forvaltningen av verdipapirporteføljene. Kontantstrømoppstilling er satt opp etter den direkte metoden.

2.5 FINANSIELL GJELD

Foretakets finansielle gjeld består av gjeld til kredittinstitusjoner, utstedte obligasjoner med fortrinnsrett.

2.5.1 Gjeld til kredittinstitusjoner

Gjeld til kredittinstitusjoner balanseføres til markedsverdi ved anskaffelse. Ved påfølgende måling regnskapsføres som hovedregel gjelden til amortisert kost etter den effektive rentemetode. Rentekostnadene inngår i amortiseringen

i linjen "Rentekostnader og lignende kostnader" i resultatregnskapet.

2.5.2 Utstedte obligasjoner med fortrinnsrett

Utstedte obligasjoner med fortrinnsrett regnskapsføres første gang til virkelig verdi ved opptak justert for oppkjøpskostnader, det vil si pålydende justert for eventuell over-/underkurs ved utstedelse. Ved etterfølgende måling er obligasjonene vurdert til amortisert kost etter den effektive rentemetode. Rentekostnadene inngår i linjen "rentekostnader og lignende kostnader" i resultatregnskapet. For obligasjoner med fast rente benyttes reglene om virkelig verdisikring i den grad de er sikret mot endring i rentenivået.

2.6 EGENKAPITAL

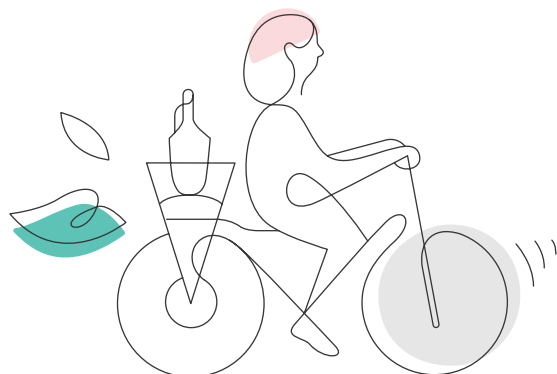
Egenkapitalen i foretaket består av innskutt egenkapital og opptjent egenkapital.

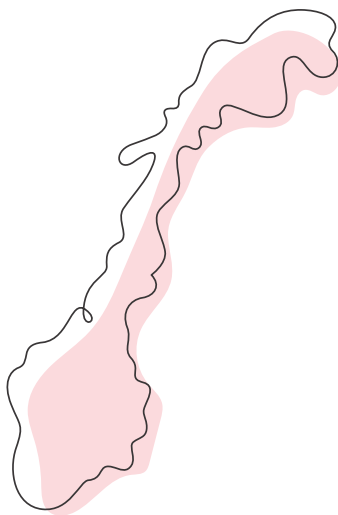
2.6.1 Innskutt egenkapital

Innskutt egenkapital består av aksjekapital, overkurs og annen innskutt egenkapital.

2.6.2 Opptjent egenkapital

Opptjente egenkapital består av annen egenkapital. Alminnelige selskapsrettslige regler gjelder for eventuell fordeling eller bruk av opptjent egenkapital.

2.7 REGNSKAPSFØRING AV INNTEKTER

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift og eventuelle rabatter.

2.7.1 Renteinntekter/kostnader

Renteinntekter og rentekostnader tilknyttet alle rentebærende finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost og inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode.

For rentebærende finansielle investeringer som måles til virkelig verdi, klassifiseres renteinntekten som "Renteinntekter og lignende inntekter", mens øvrige verdiendringer klassifiseres som "Netto gevinst eller tap på finansielle instrumenter".

2.8 SKATT

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra skatt som gjelder poster som er ført i utvidet resultat. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel balanseføres når det kan sannsynliggjøres at foretaket i fremtiden vil ha tilstrekkelig skattemessig overskudd til å nyttiggjøre seg skattefordelen.

Foretaket utbetaler ingen ytelser til ansatte, og omfattes ikke av reglene om finansskatt. Foretakets nominelle skattesats i 2017 utgjør 24 prosent, mens utsatt skatt er beregnet med 23 prosent ettersom skattesatsen reduseres med ett prosentpoeng i 2018.

2.9 SAMMENDRAG AV VIKTIGE REGNSKAPSPRINSIPPER FOR FINANSIELLE INSTRUMENTER (FRA 1. JANUAR 2018)

2.9.1 Endringer i regnskapsprinsipper

KLP Kommunekreditt har anvendt IFRS 9 og IFRS 7R, som gjelder for årsperioder som begynner 1. januar 2018 for første gang.

Som tillatt i overgangsbestemmelsene i IFRS 9 har KLP Kommunekreditt valgt å ikke omregne sammenligningstall. Derfor er sammenligningstall for 2017, rapportert i henhold til IAS 39, ikke sammenlignbar med informasjonen presentert for 2018. Forskjeller som oppstår ved overgangen til IFRS 9, er ført direkte mot annen egenkapital pr. 1. januar 2018.

2.9.1.1 Endringer i klassifisering og måling

Klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler etter IFRS 9, bortsett fra egenkapitalinstrumenter og derivater, vurderes ut fra en kombinasjon av enhetens forretningsmodell for styring av eiendelene og instrumentets kontraktsmessige kontantstrømskarakteristikk.

Målekategoriene for finansielle eiendeler etter IAS 39 (virkelig verdi over resultat, tilgjengelig for salg, holdt til forfall og utlån og fordringer) er erstattet av:

- Gjeldsinstrumenter til amortisert kost
- Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat, med gevinster eller tap resirkulert over resultatet ved fraregning
- Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat, uten resirkulering av gevinster eller tap ved fraregning
- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Regnskapsføring av finansielle forpliktelser er stort sett uendret, med unntak av at forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi skal endringer i virkelig verdi som skyldes egen kredittrisiko føres over andre inntekter og kostnader uten resirkulering.

2.9.1.2 Endringer i nedskrivningsmodell

Dagens regler (IAS 39) innebærer at en avsetter til tap basert på en «incurred loss» modell, det vil si at tapsavsetninger er betinget av at det foreligger objektive bevis på at ett verdifall har inntruffet på balansedagen mens en under IFRS 9 skal avsette for forventet tap. De nye prinsippene gjelder for finansielle

eiendeler som er gjeldsinstrumenter, og som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer ført over utvidet resultat.

I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter og leasefordringer omfattet. Måling av nedskrivning for forventet tap avhenger av om kreditt- risiko har økt vesentlig siden første- gangsinnregning. Ved førstegangs-

innregning, og når kreditt- risikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangsinn- regning, er nedskrivningene basert på 12 måneders forventet tap (trinn 1).

Dersom kreditt- risiko har økt vesentlig siden førstegangsinnregning, men ikke objektivt bevis for verdifall, er nedskriv- ningene basert på forventet tap over levetid (trinn 2). De individuelle taps- avsetningene i IAS 39 vil ikke endres ved overgangen til IFRS 9 (trinn 3).

Opplysninger om effektene av over- gangen til IFRS 9 er beskrevet i note 2.9.1.3 til 2.9.1.7 under. I note 2.9.2 Sammendrag av vesentlige regnskaps- prinsipper knyttet til finansielle instrumenter, fremkommer regnskaps- prinsippene for finansielle instrumenter som vil bli anvendt fra 1. januar 2018 (samt tidligere IAS 39 regnskaps- prinsipper for finansielle instrumenter anvendt i sammenlignende periode).

2.9.1.3 Klassifisering og måling av finansielle instrumenter

Tabellen under viser målekategori og bokført verdi av finansielle instrumenter i henhold til IAS 39 og IFRS 9 ved overgangen.

FINANSIELLE INSTRUMENTER	Klassifisering etter IAS 39	Balanseført beløp etter IAS 39 (MNOK)	Klassifisering etter IFRS 9	Balanseført beløp etter IFRS 9 (MNOK)
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	Utlån og fordringer	489	Amortisert kost	489
Utlån til og fordringer på kunder	Utlån og fordringer	11 966	Amortisert kost	11 966
	Virkelig verdi over resultatet (sikring)	4 356	Virkelig verdi over resultatet (sikring)	4 356
Rentebærende verdipapirer	Virkelig verdi over resultatet (FVO)	1 436	Virkelig verdi over resultatet	1 436
Finansielle derivater (eiendeler)	Virkelig verdi over resultatet	88	Virkelig verdi over resultatet	88
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(Amortisert kost)	-15 503	Amortisert kost	-15 503
	Virkelig verdi over resultatet (sikring)	-1 921	Virkelig verdi over resultatet (sikring)	-1 921
Finansielle derivater (forpliktelse)	Virkelig verdi over resultatet	-176	Virkelig verdi over resultatet	-176

Som det fremgår av tabellen, er det ingen vesentlige endringer i klassifisering og måling av finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser.

2.9.1.4 Avstemming av bokførte verdier av finansielle eiendeler mellom IAS 39 og IFRS 9

KLP Kommunekreditt har gjennomført en vurdering av forretningsmodell for styring av finansielle eiendeler og en analyse av deres kontantstrømskarakteristikk.

Vennligst se note 2.9.2 for mer detaljert informasjon om de nye klassifikasjonskravene til IFRS 9.

Følgende tabell avstemmer de balanseførte beløpene av finansielle eiendeler fra tidligere målekategori i henhold til IAS 39 til de nye målekategoriene ved overgang til IFRS 9 pr 1. januar 2018.

NOTE	FINANSIELLE EIENDELER (MNOK)	Balanseført beløp etter IAS 39 31. desember 2017	Endring som følge av reklassifisering	Endring som følge av ny måling	Balanseført beløp etter IFRS 9 1. januar 2018
	AMORTISERT KOST				
	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	489	0	0	489
	Utlån til og fordringer på kunder	11 966	0	0	11 966
	Sum effekt amortisert kost	12 455	0	0	12 455
	VIRKELIG VERDI MED VERDIENDRINGER OVER RESULTATET				
	Utlån til og fordringer på kunder	4 356	0	0	4 356
A	Rentebærende verdipapirer	1 436	0	0	1 436
	Finansielle derivater	88	0	0	88
	Sum effekt virkelig verdi over resultatet	5 880	0	0	5 880
	Sum finansielle eiendeler	18 335	0	0	18 335
	FINANSIELLE FORPLIKTELSE				
	AMORTISERT KOST				
	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	15 503	0	0	15 503
	Sum effekt amortisert kost	15 503	0	0	15 503
	VIRKELIG VERDI MED VERDIENDRINGER OVER RESULTATET				
	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1 921	0	0	1 921
	Finansielle derivater	176	0	0	176
	Sum effekt virkelig verdi over resultatet	2 097	0	0	2 097
	Sum finansielle forpliktelser	17 600	0	0	17 600

NOTE A

Rentebærende verdipapirer utgjør deler av KLP Kommunekredits likviditetsreserve. Porteføljen styres og måles på virkelig verdi basis og skal etter IFRS 9 klassifiseres til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

2.9.1.5 Avstemming av tapsavsetninger mellom IAS 39 og IFRS 9

Følgende tabell viser en avstemming mellom tapsavsetningene målt i henhold til IAS 39 «incurred loss» modell mot IFRS 9 sin forventet tapsmodell 1. januar 2018.

ENDRING TAPSAVSETNINGER (MNOK)	Tapsavsetning etter IAS 39 31.desember 2017	Endring som følge av reklassifisering	Endring som følge av ny måling	Tapsavsetning etter IFRS 9 1. januar 2018
Utlån og fordringer under IAS 39 til amortisert kost under IFRS 9	0	0	0	0
Finansielle garantikontrakter og lånetilsagn	0	0	0	0
Sum endring tapsavsetninger	0	0	0	0

2.9.1.6 Fordeling av tapsavsetninger pr. trinn (1. januar 2018)

Følgende tabell viser tapsavsetningene fordelt på de ulike trinnene ved overgangen til IFRS 9.

SPESIFIKASJON TAPSAVSETNINGER (MNOK)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Tapsavsetning etter IFRS 9 1. januar 2018
Utlån og fordringer under IAS 39 til amortisert kost under IFRS 9	0	0	0	0
Finansielle garantikontrakter og lånetilsagn	0	0	0	0
Sum tapsavsetninger	0	0	0	0

2.9.1.7 Effekt av overgangen til IFRS 9 på egenkapital

Virkningen av overgangen til IFRS 9 på egenkapitalen er MNOK 0.

2.9.2 SAMMENDRAG AV VIKTIGE REGNSKAPSPRINSIPPER KNYTTET TIL FINANSIELLE INSTRUMENTER

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene knyttet til finansielle instrumenter som vil bli benyttet fra 1. januar 2018.

2.9.2.1 Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelses balanseføres på det tidspunkt KLP Kommunekreditt blir part i instrumentets kontraktmessige betingelser. Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på avtaletidspunktet. Finansielle eiendeler fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og KLP Kommunekreditt i hovedsak har overført risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktmessige betingelsene er oppfylt, kansellert eller utløpt.

2.9.2.2 Klassifisering og etterfølgende måling

Finansielle eiendeler – prinsipp gjeldene fra 1. januar 2018

Finansielle eiendeler blir ved første gangs innregning klassifisert i en av følgende målekategorier:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi over resultatet

En finansielle eiendel måles til amortisert kost hvis begge følgende kriterier er oppfylt og den finansielle eiendelen ikke er utpekt til virkelig verdi over resultatet («virkelig verdi opsjonen»):

- den finansielle eiendelen innehas i en forretningsmodell hvis formål er å holde finansielle eiendeler for å motta kontraksregulerte kontantstrømmer («forretningsmodell kriteriet»), og
- kontraktvilkårene for den finansielle eiendelen fører på bestemte tidspunkter til kontantstrømmer som utelukkende er betaling av avdrag og renter på utestående hovedstol («kontantstrømkriteriet»).

FORRETNINGSMODELLKRITERIET

KLP Kommunekreditt vurderer målet med en forretningsmodell der en eiendel holdes på porteføljenivå, fordi dette best reflekterer måten virksomheten styres på, og informasjon er gitt til ledelsen. Informasjonen som vurderes inkluderer:

- uttalte retningslinjer og mål for porteføljen og driften av disse retningslinjene i praksis. Spesielt om ledelsens strategi og målsetning er å holde eiendelen for å inndrive kontraktmessige kontantstrømmer, opprettholde en bestemt renteprofil, matching av durasjon mellom finansielle eiendeler og tilsvarende finansielle forpliktelser som benyttes for å finansiere disse eiendelene eller realisere kontantstrømmer gjennom salg av eiendelene;
- hvordan porteføljens avkastning vurderes og rapporteres til ledelsen;
- risikoene som påvirker forretningsmodellens ytelse (og de finansielle eiendelene som holdes innenfor denne forretningsmodellen) og hvordan disse risikoene styres;
- hvordan lederne kompenseres - f.eks. om kompensasjon er basert

på virkelig verdi av de forvaltede eiendelene eller de kontraktsmessige kontantstrømmene samlet og

- frekvens, volum og tidspunkt for salg i tidligere perioder, årsakene til slik salg og forventninger til fremtidig salgsaktivitet. Informasjonen om salgsaktivitet vurderes imidlertid ikke isolert, men som en del av en samlet vurdering av hvordan foretakets uttalte mål for styring av de finansielle eiendelene oppnås og hvordan kontantstrømmer realiseres.

Vurdering av forretningsmodell er basert på rimelige forventede scenarier uten hensyn til «worst case» eller «stress case» scenarier. Dersom kontantstrømmer etter førstegangsinnregning realiseres på en måte som er forskjellig fra foretakets opprinnelige forventninger, endres ikke klassifiseringen av de resterende finansielle eiendelene i den aktuelle forretningsmodellen, men en inkorporerer slik informasjon ved vurdering av nye ustedte eller nyanskaffede finansielle eiendeler fremover.

KONTANTSTRØMSKRITERIET

I denne vurderingen defineres hovedstol som virkelig verdi av den finansielle eiendelen ved første gangs innregning. «Rente» er definert som vederlag for tidsverdien av penger og for kredittrisiko knyttet til utestående hovedstol i en bestemt tidsperiode og for andre grunnleggende utlansrisikoer og kostnader (f.eks. Likviditetsrisiko og administrasjonskostnader), samt for tjenestemargin.

Ved vurderingen av om kontraktsmessige pengestrømmer utelukkende er utbetaling av avdrag og renter på utestående hovedstol, vurderer KLP Kommunekreditt kontraktsbetingelsene i instrumentet. Dette inkluderer å vurdere om den finansielle eiendelen inneholder en kontraktsklausul som kan endre tidspunktet eller størrelsen av kontraktsmessige kontantstrømmer slik at den ikke vil oppfylle denne betingelsen. Ved vurderingen vurderer foretaket:

- betingede hendelser som ville endre beløp og tidspunkt for kontantstrømmer;
- innflytelse funksjoner;
- forskuddsbetaling og utvidelsesvilkår
- Vilkår som begrenser foretakets krav på kontantstrømmer fra spesifiserte eiendeler (f.eks. «non-recourse asset arrangements»)
- Vilkår som endrer vurdering av tidsverdien av penger - f.eks. periodisk tilbakestilling av renter.

Alle andre finansielle eiendeler måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dvs.

- eiendeler med kontraktsmessige kontantstrømmer som ikke oppfyller kontantstrømkriteriet; eller / og
- eiendeler som holdes i en annen forretningsmodell enn holdt for å inndrive kontraktsmessige kontantstrømmer; eller
- eiendeler utpekt til virkelig verdi over resultatet («virkelig verdi opsjonen»).

KLP Kommunekreditt kan utpeke et gjeldsinstrument som oppfyller kriteriene for å måles til amortisert kost til virkelig verdi over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer inkonsistens i måling («accounting mismatch»). Denne opsjonen er også gjeldene under IAS 39.

FINANSIELLE EIENDELER – PRINSIPP GJELDENE FØR

1. JANUAR 2018

Finansielle eiendeler blir ved første gangs innregning klassifisert i en av følgende kategorier:

Finansielle eiendeler:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet.
- Utlån og fordringer regnskapsført til amortisert kost.

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet:

Innenfor denne kategorien kan tilordningen være pliktig eller bestemt (utpekt) regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

I den første kategorien inngår KLP Kommunekreditts finansielle derivater med mindre de er en del av en sikring. Den andre kategorien omfatter finansielle eiendeler som er utpekt til virkelig verdi over resultatet («virkelig verdi opsjonen»).

Utlån og fordringer regnskapsført til amortisert kost:

Utlån og fordringer er finansielle eiendeler som ikke er derivater og som har faste eller bestembare betalinger, og som ikke omsettes i et aktivt marked.

Kategorien omfatter utlån og fordringer samt obligasjoner som ikke er definert som eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultatet.

FINANSIELLE FORPLIKTELSER

Etter både IAS 39 og IFRS 9 blir finansielle forpliktelser klassifisert som senere målt til amortisert kost, bortsett fra:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet: Denne klassifiseringen gjelder derivater og finansielle forpliktelser utpekt som sådan

ved første innregning. Foretaket har utpekt visse forpliktelser som virkelig verdi over resultatet, fordi det reduserer eller eliminerer inkonsistens i måling («accounting mismatch»)

- Finansielle garantier og lånetilsagn

Andre finansielle forpliktelser regnskapsført til amortisert kost: Kategorien omfatter andre finansielle forpliktelser som ikke er bestemt som forpliktelser vurdert til virkelig verdi over resultatet.

PRESENTASJON, KLASSIFISERING OG MÅLING I BALANSE OG RESULTATREGNSKAP

Tabellen under viser og sammenligner presentasjon, klassifisering og etterfølgende måling pr. balansepost etter IAS 39 (før 1 januar 2018) og etter IFRS 9 (etter 1 januar 2018).

FINANSIELLE INSTRUMENTER	Klassifisering etter IAS 39	Klassifisering etter IFRS 9
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	Amortisert kost (Utlån og fordringer)	Amortisert kost
Utlån til og fordringer på kunder	Amortisert kost (Utlån og fordringer)	Amortisert kost
	Virkelig verdi over resultatet (sikring)	Virkelig verdi over resultatet
Rentebærende verdipapirer	Virkelig verdi over resultatet (FVO)	Virkelig verdi over resultatet
Finansielle derivater (eiendeler)	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over resultatet
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Amortisert kost	Amortisert kost
	Virkelig verdi over resultatet (sikring)	Virkelig verdi over resultatet
Finansielle derivater (forpliktelse)	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over resultatet

Som det fremgår av tabellen, er det ingen vesentlige endringer i presentasjon, klassifisering og måling av finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser.

NOTE 3 Viktige regnskapsestimater og vurderinger

Foretakets balanse består i all hovedsak av utlån til kommuner og foretak med kommunal garanti, samt utstedte obligasjoner med fortrinnsrett. Disse postene er regnskapsmessig vurdert til amortisert kost. Innlån og utlån med fastrente er gjennomgående definert som sikringsobjekter i virkelig verdi-sikring. Dette innebærer at sikringsobjektets (hvh innlån og utlån med fast rente) regnskapsmessige verdi endres når markedsrenten endres.

Kredittspread låses til opptakstidspunktet, slik at markedets prising av kreditt ikke reflekteres i bokført verdi. Dette fordi kreditlelementet ikke er sikret.

Risikoen for kredittap er vurdert å være meget liten, og det er svært lite sannsynlig at det vil oppstå kredittap i utlånsporteføljen ettersom alle utlån har offentlig garanti.

Foretaket har plassert overskuddslikviditet i rentebærende verdipapirer. Disse ble førstegangsregistrert i balansen til virkelig verdi. Verdipapirene i porteføljen er øremerket til kategorien «finansiell eiendel til virkelig verdi over resultatet» da de forvaltes, og deres inntjening vurderes på grunnlag av virkelig verdi. Prinsippene for beregning av virkelig verdi for de ulike instrumentene er beskrevet i note 6.

NOTE 4 Segmentinformasjon

KLP Kommunekreditt har ingen oppdeling av inntektene på produkter eller tjenester. Foretaket har kun segmentet offentlig marked, og tilbyr kun utlån til kunder innenfor dette segmentet. Selskapet har bare norske kunder. Selskapet har ingen ekstern kunde som utgjør mer enn 10 % av selskapets samlede driftsinntekter.

NOTE 5 Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter

TUSEN KRONER	01.01.2017 -31.12.2017	01.01.2016 -31.12.2016
Netto gevinst/(tap) på rentebærende verdipapirer	4 230	15 320
Netto gevinst/(tap) finansielle derivater og realisert amortisering knyttet til utlån	0	1 867
Netto gevinst/(tap) finansielle derivater og tilbakekjøp av egen gjeld	-9 236	-13 118
Sum	-5 006	4 070

NOTE 6 Kategorier av finansielle instrumenter

TUSEN KRONER	31.12.2017		31.12.2016	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI HOLDT FOR OMSETNING				
Rentebærende verdipapirer	1 436 406	1 436 406	1 723 589	1 723 589
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi holdt for omsetning	1 436 406	1 436 406	1 723 589	1 723 589
FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI SIKRING				
Finansielle derivater	87 847	87 847	107 927	107 927
Utlån til norske kommuner	4 355 849	4 396 440	5 164 845	5 186 458
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi sikring	4 443 696	4 484 287	5 272 772	5 294 385
FINANSIELLE EIENDELER TIL AMORTISERT KOST				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	489 485	489 485	414 803	414 803
Utlån til norske kommuner	11 965 602	11 961 754	12 081 008	12 071 700
Sum finansielle eiendeler til amortisert kost	12 455 087	12 451 239	12 495 811	12 486 503
SUM FINANSIELLE EIENDELER	18 335 189	18 371 932	19 492 172	19 504 477
FINANSIELLE FORPLIKTELSE TIL VIRKELIG VERDI SIKRING				
Utstedte obligasjoner med fortrinnsrett	1 921 041	1 945 028	1 744 658	1 748 349
Finansielle derivater	176 243	176 243	240 602	240 602
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi sikring	2 097 284	2 121 271	1 985 260	1 988 951
FINANSIELLE FORPLIKTELSE TIL AMORTISERT KOST				
Gjeld til kredittinstitusjoner	275 170	275 170	1 170 823	1 170 823
Utstedte obligasjoner med fortrinnsrett	15 227 691	15 314 224	15 597 884	15 980 849
Sum finansielle forpliktelser til amortisert kost	15 502 861	15 589 394	16 768 707	17 151 672
SUM FINANSIELLE FORPLIKTELSE	17 600 145	17 710 665	18 753 967	19 140 623

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
GEVINST/TAP VIRKELIG VERDI SIKRING		
På sikringsinstrumentet	-35 916	-84 649
På den sikrede posten henførbart til sikret risiko	35 916	84 649
GEVINST OG TAP I VIRKELIG VERDI SIKRING	0	0

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regel-

messige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand. Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benytter konsernet verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse baseres bl.a. på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter og prising ved hjelp av eksternt

innhentede rentekurver og rentedifferansekurver. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsdata, og i liten grad på selskaps-spesifikk informasjon.

DE ULIKE FINANSIELLE INSTRUMENTER PRISES DERMED PÅ FØLGENDE MÅTE:

Rentebærende verdipapirer - stat

«Til prising av norske statsobligasjoner

NOTE 6 Kategorier av finansielle instrumenter - forts.

benyttes Bloomberg som kilde. Det er Oslo Børs som leverer prisen (via Bloomberg). Kursene sammenlignes med kursene fra Reuters for å avdekke eventuelle feil.»

Rentebærende verdipapirer – annet enn stat

Andre norske rentepapirer prises hovedsakelig ved bruk av kurser fra Nordic Bond Pricing. De papirene som ikke inngår hos Nordic Bond Pricing prises teoretisk. Teoretisk pris baseres på antatt nåverdi ved salg av posisjonen. Diskontering gjøres ved å benytte en nullkuponkurve. Nullkuponkurven oppjusteres med en kredittspread som skal hensynta obligasjonens risiko. Kredittspreaden beregnes ut fra en spreadkurve hvor obligasjonens durasjon hensyntas. Nordic Bond Pricing er hovedkilde for spreadkurver. Disse leverer selskapsesifikke kurver og kurver for norske sparebanker, kommuner og kraft. Sparebanker har ulike spreadkurver basert på forvaltningskapital. For

selskaper hvor Nordic Bond Pricing ikke leverer spreadkurver, benyttes spreadkurver fra tre norske banker. Når spreadkurver er tilgjengelig fra flere av disse bankene, benyttes et likevektet gjennomsnitt.

Finansielle derivater

Renteswappene verdsettes basert på gjeldende swapkurve på verdsettelses-tidspunktet. Derivatavtaler skal bare benyttes for å sikre beløpsmessig balanse og legge til rette for at betalingsforpliktelser overholdes. Derivatavtaler kan bare inngås med motparter med høy kredittkvalitet.

Virkelig verdi av utlån til norske kommuner

Virkelig verdi av utlån og innskudd uten rentebinding anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten. Virkelig verdi av utlån med rentebinding beregnes ved å neddiskontere kontraktsfestede kontantstrømmer

med markedsrente inklusive en relevant risikomargin på balansedagen.

Virkelig verdi av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

Alle fordringer på kredittinstitusjoner (bankinnskudd) er til flytende rente. Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

Virkelig verdi av gjeld til kredittinstitusjoner

Disse transaksjonene verdsettes ved bruk av en verdsettelsesmodell, inkludert relevante kredittspreadjusteringer innhentet i markedet.

Gjeld stiftet ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

NOTE 7 Virkelig verdi hierarki

31.12.2017 TUSEN KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Rentebærende verdipapirer	19 985	1 416 421	0	1 436 406
Finansielle derivater	0	87 847	0	87 847
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	19 985	1 504 268	0	1 524 253
FORPLIKTELSE REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	176 243	0	176 243
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	0	176 243	0	176 243

31.12.2016 TUSEN KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Rentebærende verdipapirer	49 884	1 673 705	0	1 723 589
Finansielle derivater	0	107 927	0	107 927
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	49 884	1 781 632	0	1 831 516
FORPLIKTELSE REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	240 602	0	240 602
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	0	240 602	0	240 602

NOTE 7 Virkelig verdi hierarki - forts.

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettjeningstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

NIVÅ 1:

Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.

NIVÅ 2:

Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra observerbare markedsdata. Dette inkluderer priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens og derfor ikke anses som omsatt i et aktivt marked, samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler på instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentebaner.

NIVÅ 3:

Instrumenter på nivå 3 innehar ikke observerbare markedsdata eller omsettes i markeder ansett som inaktive. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt.

Det har ikke vært noen bevegelser mellom nivåene.

I note 6 opplyses det om virkelig verdi av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som er regnskapsført til amortisert kost. Finansielle eiendeler målt til amortisert kost omfatter utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner, norske kommuner og personkunder. Den oppgitte virkelig verdi for disse eiendelene er fastsatt etter metoder som faller inn under nivå 2. Finansielle forpliktelser regnskapsført til amortisert kost består av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og innskudd fra kunder. Den oppgitte virkelig verdi for disse forpliktelsene er fastsatt etter metoder som faller inn under nivå 2.

NOTE 8 Rentebærende verdipapirer

TUSEN KRONER				31.12.2017
Debitorkategorier	Anskaffelseskost	Ureal. gevinst/tap	OIF-renter	Markedsverdi
Stats- og trygdeforvaltningen	19 992	-7	0	19 985
Kredittforetak	1 305 275	5 733	2 005	1 313 013
Kommuneforvaltningen	98 050	4 929	429	103 408
Sum	1 423 317	10 655	2 434	1 436 406

Effektiv rente: 0,98%

TUSEN KRONER				31.12.2016
Debitorkategorier	Anskaffelseskost	Ureal. gevinst/tap	OIF-renter	Markedsverdi
Stats- og trygdeforvaltningen	49 883	1	0	49 884
Kredittforetak	1 561 494	3 285	3 020	1 567 799
Kommuneforvaltningen	98 050	7 427	429	105 906
Sum	1 709 427	10 713	3 449	1 723 589

Effektiv rente: 1,45%

Effektiv rente er beregnet som en yield-to-maturity, det vil si at det er det konstante rentenivået man kan diskontere alle de framtidige kontantstrømmene på verdipapirene på for å få verdipapirenes samlede markedsverdi.

NOTE 9 Finansielle derivater

TUSEN KRONER	31.12.2017		31.12.2016	
	Nominelt beløp	Virkelig verdi	Nominelt beløp	Virkelig verdi
Derivater knyttet til innlån	1 250 000	71 648	1 065 000	84 670
Derivater knyttet til utlån	827 109	16 199	1 292 583	23 257
Sum eiendeler	2 077 109	87 847	2 357 583	107 927
Derivater knyttet til innlån	600 000	-3 899	600 000	-7 930
Derivater knyttet til utlån	3 560 430	-169 392	3 901 602	-227 265
Derivater knyttet til plasseringer	100 000	-2 952	100 000	-5 408
Sum gjeld	4 260 430	-176 243	4 601 602	-240 602

Renteavtaler benyttes for å korrigere for skjevheter mellom selskapets utlån og innlån med hensyn til renterisikoeksponering. Alle de inngåtte avtalene er sikringsforretninger. Verdiendring fra effektiv del av sikringsinstrumentene sammenstilles med verdiendring for sikret risiko av sikringsobjektene.

Renteswapper er avtaler om bytte av rentebetingelser i en fremtidig periode. De omfatter ikke bytte av hovedstol.

NOTE 10 Netto renteinntekter

TUSEN KRONER	01.01.2017 -31.12.2017	01.01.2016 -31.12.2016
Renter på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	4 282	4 214
Renter på utlån til kunder	376 761	387 482
Renter verdipapirer	22 683	45 869
Sum renteinntekter	403 726	437 565
Renter på gjeld til KLP Banken	-7 303	-37 215
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	-316 910	-332 186
Amortisering av over/underkurs på obligasjoner med fortrinnsrett	2 622	-129
Sum rentekostnader	-321 591	-369 530
NETTO RENTEINNEKTER	82 135	68 035

NOTE 11 Utlån og fordringer

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KREDITTINSTITUSJONER		
Bankinnskudd	489 485	414 803
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	489 485	414 803
UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER		
Hovedstol på utlån	16 131 498	17 006 131
Virkelig verdi sikring	138 756	186 640
Over-/underkurs	-14 503	-19 032
Påløpte renter	65 700	72 115
Utlån til og fordringer på kunder	16 321 451	17 245 853

Alle utlån er lån til, eller lån garantert av, norske kommuner og fylkeskommuner, herunder lån til kommunale foretak og interkommunale selskaper (offentlige lån). Garantier er av selvskyldnertype som dekker både avdrag og renter.

NOTE 12 Finansiell risikostyring

ORGANISERING AV RISIKOSTYRINGEN
KLP Kommunekreditt AS er et heleiet datterselskap av KLP Banken AS. Styret har etablert et rammeverk for risikostyring som har til hensikt å sørge for at risikoer blir identifisert, analysert og gjenstand for styring ved hjelp av retningslinjer, rammer, rutiner og instruksjoner. Styret har vedtatt retningslinjer som omfatter de mest sentrale enkeltrisikoen samt en overordnet retningslinje for risikostyring som

omfatter prinsipper, organisering, rammer m.v. for bankens samlede risiko. Retningslinjene er av overordnet karakter og utfylles av rutiner og instruksjoner fastsatt på administrativt nivå. Retningslinjene angir hvilke avdelinger som er ansvarlig for håndtering av de ulike risikoene og omhandler også etablering av en egen risikokontrollfunksjon. Formålet med risikokontrollfunksjonen er blant annet å kontrollere at retningslinjene for risikostyring blir

fulgt. Denne funksjonen utføres av leder for avdeling for risikoanalyse og -kontroll, som har ansvar for å utarbeide periodiske risikorapporter til ledelsen og styret samt rapportere ved eventuelle brudd på retningslinjer. Avdelingen, som har en uavhengig rolle i forhold til øvrige avdelinger, har også andre oppgaver knyttet til selskapets risikostyring. Ansvar for den operative styringen av selskapets likviditetsrisiko, valutarisiko og renterisiko tilligger finansavdelingen.

NOTE 13 Kredittrisiko

Med kredittrisiko forstås her risikoen for tap knyttet til at lånekunder, derivatmotparter, utstedere av verdipapirer og andre motparter ikke kan eller vil gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

KLP Kommunekreditt AS yter lån til, eller lån garantert av, norske kommuner og fylkeskommuner, herunder lån til kommunale foretak og interkommunale selskaper (offentlige lån). Garantier skal være av selvskyldner type.

13.1 KONTROLL OG BEGRENSNING AV KREDITTRISIKO

Styret har vedtatt en retningslinje for

kredittrisiko som inneholder overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til kredittrisiko. Retningslinjen slår fast at banken skal ha en lav kredittrisikoprofil og inneholder begrensninger på typer av utlån og prinsipper for organisering og drift av selskapets utlånsvirksomhet. Retningslinjen inkluderer også en overordnet fullmaktsstruktur for utlån og øvrig motpartseksposering. Fullmaktene er knyttet til styrevedtatte rammer for en stor del av selskapets enkeltlåntakere og disse rammene avledes av en risikoklassifisering hvor de enkelte låntakere tilordnes en risikoklasse basert på et sett av faste kriterier. Det er videre fastsatt krav til rapportering til styret om utnyttelse av rammene.

Kredittrisiko knyttet til verdipapirutstedere, derivatmotparter og andre motparter innenfor finansområdet er også begrenset av styrevedtatte rammer på enkeltmotparter. Disse rammene er basert på motpartens soliditet og andre vurderinger av motpartenes kredittverdighet.

Ved behandling av alle nye lånesøknader kontrolleres det om kundens kredittramme er større enn summen av omsøkt lånebeløp og løpende lån. I retningslinjen for kredittrisiko omtalt ovenfor er det fastsatt krav til rapportering til styret om utnyttelse av rammene. Eventuelle overskridelser av ammen skal uansett rapporteres til selskapets styre.

NOTE 13 Kredittrisiko - forts.**13.2 LÅN ETTER TYPE SIKKERHET/EKSPONERING (HOVEDSTOL)**

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
Utlån til kommuner og fylkeskommuner	13 939 096	14 637 875
Utlån med kommunal/fylkeskommunal garanti	2 192 402	2 368 255
Sum	16 131 498	17 006 131
Beløp som forfaller mer enn 12 måneder etter balansedato	15 363 352	16 092 557

Selskapet investerer også i verdipapirer utstedt av stat, kommuner og fylkeskommuner og vil videre ha kredittrisiko-eksponering i form av såkalt "fyllingssikkerhet". Fyllingssikkerhet kan utgjøre inntil 20 prosent av sikkerhetsmassen. Fyllingssikkerheten kan etter selskapets interne retningslinjer være i form av innskudd i banker som tilfredsstillende minstekrav til rating samt obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av norske kredittforetak.

KREDITTKVALITET VERDIPAPIRER, BANKINNSKUDD OG DERIVATER**Verdipapirer med ekstern kredittvurdering (Moody's)**

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
AAA	1 423 000	1 709 000

Innskudd i banker fordelt på ekstern kredittvurdering (Moody's)

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
Aa1-Aa3	195 856	197 762
A1-A3	293 629	217 041
Baa1	-	-
Sum	489 485	414 803

Selskapet vil også kunne være eksponert mot kredittrisiko som følge av inngåtte derivatavtaler. Formålet med slike avtaler er å redusere risikoer som oppstår som følge av selskapets inn- og utlånsaktiviteter. Selskapets interne retningslinjer stiller krav til kredittverdigheten til derivatmotpartene. Samtlige derivatavtaler er inngått med motparter med minimum rating A1 (Moody's).

NOTE 13 Kredittrisiko - forts.**13.3 MAKSIMAL EKSPONERING MOT KREDITTRISIKO**

KLP Kommunekreditt AS måler maksimumseksponering som hovedstol og påløpt rente. Det utveksles ikke kontant- eller verdipapirsikkerhet eller utføres andre kredittforbedringer. Tabellen under viser maksimumseksponeringen for KLP Kommunekreditt AS.

Maksimal eksponering mot kredittrisiko

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	489 485	414 803
Utlån til og fordringer på kunder	16 197 199	17 078 246
Rentebærende verdipapirer	1 436 406	1 723 589
Finansielle derivater	87 847	107 927
Sum	18 210 937	19 324 565

13.4 UTLÅN SOM ER FORFALT ELLER NEDSKREVET

Selskapet har ikke påløpte tap på utlån. Selskapet anser alle fordringer som tilfredsstillende sikret.

Utlån som er forfalt eller nedskrevet

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
Hovedstol på lån med betalinger med 7-30 dagers mislighold	17 764	28 331
Hovedstol på lån med betalinger med 31-90 dagers mislighold	0	49 391
Hovedstol på lån med betalinger med mer enn 90 dagers mislighold	0	0
Sum lån som er forfalt	17 764	77 722
Relevant sikkerhet eller garantier	17 764	77 722
Utlån som er nedskrevet	-	-

13.5 KONSENTRASJON AV KREDITTRISIKO

Selskapets utlån er i sin helhet knyttet til finansiering av offentlig sektor og porteføljen har følgelig høy konsentrasjon mot én enkelt sektor. Den underliggende kredittrisikoen mot denne sektoren er imidlertid så vidt lav at det neppe lar seg gjøre å redusere denne konsentrasjonen uten å øke samlet risiko i porteføljen. Konsentrasjonen mot norsk offentlig sektor oppleves følgelig ikke som en risikomessig utfordring.

Konsentrasjonen mot enkeltlåntakere er begrenset av individuelle styrefastsatte rammer. KLP Kommunekreditt AS største eksponering per 31. desember 2017 var på omlag 3,6% av selskapets totale utlån.

NOTE 14 Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås her risiko for redusert virkelig verdi av selskapets egenkapital som følge av svingninger i markedspriser for selskapets eiendeler og gjeld. Endringer i kredittmarginer er imidlertid ekskludert idet dette faller inn under begrepet kredittrisiko.

KLP Kommunekreditt AS er eksponert mot markedsrisiko som følge av selskapets inn- og utlånsvirksomhet og forvaltning av selskapets likviditet. Eksponeringen er imidlertid begrenset til renterisiko og valutarisiko. Renterisiko oppstår som følge av forskjeller i tidspunkt for renteregulering for selskapets eiendeler og gjeld. Risikoen knyttet til slike ubalanser reduseres ved hjelp av derivatkontrakter. Alle innlån er i norske kroner. Hele utlånsporteføljen består av lån i norske kroner.

14.1 MÅLING AV MARKEDSRISIKO

Renterisiko måles som verdiendring ved ett prosentpoengs endring i alle renter.

14.2 RENTERISIKO

Retningslinje for markedsrisiko er selskapets overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til markedsrisiko.

Retningslinjen slår fast at markedsrisikoen skal søkes redusert slik at den samlede markedsrisiko er lav. Det fremgår videre at selskapet ikke aktivt skal ta posisjoner som eksponerer selskapet for markedsrisiko. Videre er det i retningslinjen fastsatt rammer for renterisiko både for den samlede renterisikoen for uendelig tidshorison og for rullerende 12-månedersperioder. Rammene er satt i forhold til selskapets ansvarlige kapital, og nivået på rammene skal sikre at den vedtatte lave markedsrisikoprofilen

etterleves. Det operative ansvaret for styring av selskapets markedsrisiko tilligger KLP Bankens finansavdeling. Avdeling for risikoanalyse og -kontroll rapporterer selskapets faktiske eksponering i forhold til rammer etter retningslinjer fastsatt av styret.

Renterisiko oppstår fordi rentebindingstiden for eiendelene og gjelden ikke er sammenfallende. Gapet i tabellen nedenfor viser forskjellen mellom eiendeler og gjeld som kan rentereguleres innenfor de gitte tidsintervallene. Reprisings-tidspunkt viser løpetid frem til neste avtalte rentereguleringstidspunkt. Flytende lån og kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner er lagt i tidsintervallet inntil 1 måned, mens fastrentelån, verdipapirer og gjeld er lagt i tidsintervallet der det er avtalt renteregulering.

RENTERISIKO KLP KOMMUNEKREDITT AS

Reprisingstidspunkt for rentebærende eiendeler og gjeld per 31. desember 2017

TUSEN KRONER	Sum Hovedstol	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	16 131 498	9 014 980	2 577 702	1 299 585	2 748 740	490 491
Verdipapirer	1 423 000	225 000	1 098 000	100 000	0	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	489 485	489 485	0	0	0	0
Sum	18 043 983	9 729 465	3 675 702	1 399 585	2 748 740	490 491
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17 046 000	4 000 000	11 196 000	0	1 350 000	500 000
Gjeld til finansinstitusjoner	275 000	275 000	0	0	0	0
Sum	17 321 000	4 275 000	11 196 000	0	1 350 000	500 000
Gap	722 983	5 454 465	-7 520 298	1 399 585	1 398 740	-9 509
Finansielle derivater	0	174 498	2 278 137	-916 120	-1 318 778	-217 737
Nettogap	722 983	5 628 963	-5 242 161	483 465	79 962	-227 246

NOTE 14 Markedsrisiko - forts.**Reprisingstidspunkt for rentebærende eiendeler og gjeld per 31. desember 2016**

TUSEN KRONER	Sum Hovedstol	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	17 006 131	12 201 466	75 847	704 917	3 071 540	952 361
Verdipapirer	1 709 000	394 000	1 165 000	50 000	100 000	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	414 803	414 803	0	0	0	0
Sum	19 129 934	13 010 269	1 240 847	754 917	3 171 540	952 361
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17 230 000	4 000 000	11 565 000	315 000	1 350 000	0
Gjeld til finansinstitusjoner	1 170 000	1 170 000	0	0	0	0
Sum	18 400 000	5 170 000	11 565 000	315 000	1 350 000	0
Gap	729 934	7 840 269	-10 324 153	439 917	1 821 540	952 361
Finansielle derivater	0	191 365	3 227 053	-439 770	-1 748 843	-1 229 806
Nettogap	729 934	8 031 635	-7 097 100	147	72 697	-277 445

Selskapets rentefølsomhet per 31. desember 2017 (2016), målt som verdiendring ved ett prosentpoengs endring i alle renter utgjorde 8,3 (6,3) millioner NOK.

14.3 VALUTARISIKO

Selskapet hadde pr 31.12.17 ingen innlån i eksponering i fremmed valuta, og dermed ingen valutarisiko.

NOTE 15 Likviditetsrisiko

Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at selskapet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansielle økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

15.1 STYRING AV LIKVIDITETSRISIKO

Styringen av KLP Kommunekredits likviditetsrisiko må ses i sammenheng med styringen av likviditetsrisikoen i KLP Banken-konsernet. For konsernet

er det etablert en retningslinje for likviditetsrisiko som inneholder prinsipper, retningslinjer, krav og rammer som gjelder for styring av likviditetsrisikoen. Retningslinjen slår fast at konsernet skal ha en moderat likviditetsrisikoprofil og det er fastsatt ulike krav og rammer for å etterleve dette, herunder mål for innskuddsdekning, rammer for refinansieringsbehov for ulike tidshorisonter og krav til likviditetsbuffer. Styret har videre vedtatt en beredskapsplan for likviditetskriser som del av retnings-

linjen for likviditetsrisiko. I tillegg til krav på konsernnivå er det etablert egne spesifikke krav for KLP Kommunekredit, herunder krav til stadig positiv kontantstrøm, rammer for refinansieringsbehov og krav til likviditetsreserve og trekkrettighet. Det operative ansvaret for styring av selskapets likviditetsrisiko tilligger bankens finansavdeling. Avdeling for risikoanalyse og kontroll rapporterer selskapets faktiske eksponering i forhold til rammer etter retningslinjer fastsatt av styret.

NOTE 15 Likviditetsrisiko - forts.

15.2 FORFALLSANALYSE

Tabellene nedenfor viser forfallsanalyse av selskapets eiendeler og gjeld inkludert stipulerte renter.

LIKVIDITETSRISIKO KLP KOMMUNEKREDITT AS

Forfallsanalyse for eiendeler og forpliktelser pr. 31. desember 2017

TUSEN KRONER	Sum	Udefinert	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	20 164 563	0	48 362	183 798	876 205	4 420 020	14 636 177
Verdipapirer	1 470 064	0	3 764	22 925	147 255	1 275 973	20 147
Fordringer på kredittinstitusjoner	489 485	0	489 485	0	0	0	0
Sum	22 124 112	0	541 611	206 723	1 023 460	5 695 993	14 656 324
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17 842 995	0	21 773	25 008	1 289 594	15 946 620	560 000
Finansielle derivater	1 370 141	0	1 581	10 637	118 670	1 203 222	36 032
Gjeld til kredittinstitusjoner	279 403	0	320	590	2 752	275 741	0
Sum	19 492 539	0	23 674	36 236	1 411 016	17 425 582	596 032
Netto kontantstrøm	2 631 573	0	517 937	170 487	-387 555	-11 729 589	14 060 293

Forfallsanalyse for eiendeler og forpliktelser pr. 31. desember 2016

TUSEN KRONER	Sum	Udefinert	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	21 648 076	0	55 400	282 615	878 208	4 661 789	15 770 064
Verdipapirer	1 772 455	0	1 465	4 815	402 821	1 363 355	0
Fordringer på kredittinstitusjoner	414 803	0	414 803	0	0	0	0
Sum	23 835 334	0	471 668	287 430	1 281 029	6 025 144	15 770 064
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	18 152 471	0	26 847	31 800	1 138 949	16 954 875	0
Finansielle derivater	171 265	0	3 363	11 630	33 554	109 040	13 677
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 205 980	0	1 598	2 809	14 673	1 186 900	0
Sum	19 529 716	0	31 808	46 239	1 187 176	18 250 816	13 677
Netto kontantstrøm	4 305 618	0	439 860	241 191	93 853	-12 225 672	15 756 387

Det er gitt et 15 måneders internlån fra KLP Banken AS til KLP Kommunekreditt AS på 275 millioner kr, som er definert som Gjeld til kredittinstitusjoner. Dette lånet rulleres løpende hver 3. måned og rentefikses hver måned.

NOTE 16 Lønn og forpliktelser for ledende personer m.v.

2017 TUSEN KRONER	Utbetalt fra KLP Kommunekreditt AS				Utbetalt fra annet foretak i samme konsern					
	Lønn, honorar m.v.	Andre ytelser	Årets pensjonsopptjening	Lån	Lønn, honorar m.v.	Andre ytelser	Årets pensjonsopptjening	Lån	Rentesats per 31.12.2017	Avdragsplan ¹⁾
LEDENDE ANSATTE										
Carl Steinar Lous, avdelingsleder offentlig marked/ adm direktør	-	-	-	-	1 234	24	369	2 376	2,11	A20/A31
STYRET										
Sverre Thornes, leder	-	-	-	-	3 900	205	1 457	13 556	2,10-2,35	A45/A47
Aage E. Schaanning	-	-	-	-	3 413	167	1 223	5 991	2,10	Fleksilån
Ingrid Aune	11	-	-	-	68	-	-	-	-	-
Aud Norunn Strand	37	-	-	-	-	-	-	1 321	2,35	Fleksilån
Toril Lahnstein	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eva M. Salvesen ²⁾	11	-	-	-	71	-	-	-	-	-
ANSATTE										
Sum lån ansatte i KLP Kommunekreditt								2 376	-	-

2016 TUSEN KRONER	Utbetalt fra KLP Kommunekreditt AS				Utbetalt fra annet foretak i samme konsern					
	Lønn, honorar m.v.	Andre ytelser	Årets pensjonsopptjening	Lån	Lønn, honorar m.v.	Andre ytelser	Årets pensjonsopptjening	Lån	Rentesats per 31.12.2016	Avdragsplan ¹⁾
LEDENDE ANSATTE										
Christopher A. Steen, avdelingsleder finans/adm. direktør til 24. november ²⁾³⁾	-	-	-	-	886	17	159	2 899	1,95-2,20	A31/42
Carl Steinar Lous, avdelingsleder offentlig marked/adm direktør fra 24. november ⁴⁾	-	-	-	-	354	103	90	2 535	1,95	A31
STYRET										
Sverre Thornes, leder	-	-	-	-	3 807	206	1 413	11 840	1,95-2,35	A46
Aage E. Schaanning	-	-	-	-	3 338	164	1 193	5 680	1,95	Fleksilån
Toril Lahnstein	72	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eva M. Salvesen	22	-	-	-	130	-	-	-	-	-
ANSATTE										
Sum lån til ansatte i KLP Kommunekreditt AS								5 434	-	-

1) A=annuitetslån, S=serielån, siste avdrag 2) Fratrådt vervet i løpet av året 3) Ytelser er oppgitt for den perioden vedkommende har innehatt vervet som administrerende direktør i KLP Kommunekreditt. 4) Ytelser er oppgitt for perioden fra Carl Steinar Lous ble ansatt som avdelingsleder i KLP Banken, dvs 1. oktober

Styret i KLP har fastsatt prinsipper og retningslinjer for godtgjørelse som gjelder for hele konsernet, samt etablert et godtgjørelsesutvalg som er et underutvalg av styret. Utvalget innstiller på og fører kontroll med at godtgjørelsesordningene i konsernet er i tråd med styrets prinsipper og retningslinjer.

Administrerende direktør er en innleid funksjon fra morselskapet KLP Banken, og vedkommende mottar ingen ytelser direkte fra KLP Kommunekreditt for vervet. KLP Kommunekreditt refunderer den andelen av ytelsene som knytter seg til rollen som administrerende direktør.

Administrerende direktør har ingen avtale om prestasjonslønn (bonus) eller lønnsgaranti ved eventuell oppsigelse. Pensjonsalder for administrerende direktør er 70 år.

Det foreligger ingen forpliktelser til å gi styreleder særskilt vederlag eller andre fordeler ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet eller vervet.

Honorar for styremedlemmer fastsettes av generalforsamlingen. Styremedlemmer som er ansatt i KLP-konsernet uten å være valgt av og blant de ansatte mottar ikke

honorar for styrevervet. Ytelser utover mottatt styrehonorar for styremedlemmer ansatt i KLP-konsernet oppgis bare dersom disse inngår i gruppen ledende ansatte i KLP-konsernet. Dette gjelder også eventuelle utlån disse måtte ha i konsernet.

Alle ytelser er oppgitt uten påslag for arbeidsgiveravgift.

Det vises forøvrig til beskrivelse av hovedprinsippene til fastsettelse av godtgjørelse i KLP-konsernet som kan søkes opp på [klp.no](#).

NOTE 17 Gjeld til kredittinstitusjoner

31.12.2017 TUSEN KRONER	Valuta	Rente	Forfall	Pålydende	Påløpte renter	Bokført verdi
Gjeld til KLP Banken AS	NOK	Fast	15.03.2019	275 000	170	275 170
Sum gjeld til Kredittinstitusjoner				275 000	170	275 170
Rente på gjeld til kredittinstitusjoner, på rapporteringstidspunkt						1,31 %

Renten er beregnet som et vektet gjennomsnitt på act/360-basis.

31.12.2016 TUSEN KRONER	Valuta	Rente	Forfall	Pålydende	Påløpte renter	Bokført verdi
Gjeld til KLP Banken AS	NOK	Fast	15.03.2018	1 170 000	824	1 170 823
Sum gjeld til Kredittinstitusjoner				1 170 000	824	1 170 823
Rente på gjeld til kredittinstitusjoner, på rapporteringstidspunkt						1,49 %

Renten er beregnet som et vektet gjennomsnitt på act/360-basis.

NOTE 18 Verdipapirgjeld - børsnoterte obligasjoner med fortrinnsrett

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
Obligasjoner, nominell verdi	17 946 000	19 985 000
Verdijusteringer	61 593	67 646
Påløpte renter	41 139	44 896
Egenbeholdning, nominell verdi	-900 000	-2 755 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17 148 732	17 342 542
Rente på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, på rapporteringstidspunkt	1,24 %	1,52 %

Renten er beregnet som et vektet gjennomsnitt på act/360-basis. Den inkluderer effekt av rentesikringer og amortiseringskostnader.

TUSEN KRONER	Balanse 31.12.2016	Emittert	Forfall/innløst tilbakekjøpt	Andre endringer	Balanse 31.12.2017
ENDRING AV GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER					
Obligasjoner, nominell verdi	19 985 000	4 500 000	-6 539 000	0	17 946 000
Verdijusteringer	67 646	0	0	-6 053	61 593
Påløpte renter	44 896	0	0	-3 757	41 139
Egenbeholdning, nominell verdi	-2 755 000	0	1 855 000	0	-900 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17 342 542	4 500 000	-4 684 000	-9 810	17 148 732

NOTE 19 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør

31.12.2017 TUSEN KRONER				Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	87 847	0	87 847	-87 847	0	0
Sum	87 847	0	87 847	-87 847	0	0
GJELD						
Finansielle derivater	176 243	0	176 243	-87 847	0	88 396
Sum	176 243	0	176 243	-87 847	0	88 396

31.12.2016 TUSEN KRONER				Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	107 927	0	107 927	-107 927	0	0
Sum	107 927	0	107 927	-107 927	0	0
GJELD						
Finansielle derivater	240 602	0	240 602	-107 927	0	132 675
Sum	240 602	0	240 602	-107 927	0	132 675

Formålet med noten er å vise den potensielle effekten av netting avtaler i KLP Kommunekreditt AS. Notene viser derivatposisjoner i balansen.

NOTE 20 Kapitaldekning

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
Aksjekapital og overkurs	675 000	675 000
Annen egenkapital	45 939	66 864
Sum egenkapital	720 939	741 864
Fradrag goodwill og andre immatrielle eiendeler	0	0
Utsatt skattefordel	0	0
Verdijusteringer som følge av forsvarlig verdsettelse	-1 436	0
Ren kjernekapital	719 503	741 864
Tilleggskapital	0	0
Tilleggskapital	0	0
Sum tellende ansvarlig kapital	719 503	741 864
Kapitalkrav	292 090	310 430
Overskudd av ansvarlig kapital	427 413	431 434
BEREGNINGSGRUNNLAG KREDITTRISIKO		
Institusjoner	116 167	117 712
Lokale og regionale myndigheter	3 296 369	3 491 045
Obligasjoner med fortrinnsrett	131 301	156 780
Beregningsgrunnlag kredittrisiko	3 543 837	3 765 537
Kredittrisiko	283 507	301 243
Operasjonell risiko	8 433	9 045
CVA	150	142
Samlet kapitalkrav eiendeler	292 090	310 430
Ren kjernekapitaldekning prosent	19,7 %	19,1 %
Tilleggskapital prosent	0,0 %	0,0 %
Kapitaldekning prosent	19,7 %	19,1 %
Uvektet kapitaldekning	3,9 %	3,8 %

KAPITALKRAV PR 31.12.2017	Kjernekapital	Tilleggskapital	Ansvarlig kapital
Minstekrav uten buffere	4,5 %	3,5 %	8,0 %
Bevaringsbuffer	2,5 %	0,0 %	2,5 %
Systemrisikobuffer	3,0 %	0,0 %	3,0 %
Motsyklisk buffer	2,0 %	0,0 %	2,0 %
Gjeldende kapitalkrav inkl. buffere	12,0 %	3,5 %	15,5 %
Kapitalkrav uvektet kjernekapital	3,0 %	0,0 %	3,0 %

NOTE 21 Skatt

TUSEN KRONER	2017	2016
Regnskapsmessig resultat før skatt	59 878	53 198
Forskjeller mellom regnskapsmessig- og skattemessig resultat:		
Tilbakeføring av verdiendring finansielle eiendeler	-33 099	-13 645
Endring i forskjeller som påvirker forholdet mellom regnskapsmessig og skattemessig inntekt	31 762	1 201
Skattemessig resultat	58 541	40 754
AVSTEMMING AV GRUNNLAG UTSATT SKATT/SKATTEFORDEL		
Utsatt skattefordel knyttet til:		
Finansielle instrumenter	-16 033	-24 688
Sikring av innlån	-14 884	-18 923
Overkurs-/underkurs på innlån	-1 071	-720
Sum utsatt skattefordel	-31 987	- 44 331
Utsatt skatt knyttet til:		
Verdipapirer	2 451	2 571
Utlån til kunder og kredittforetak	31 100	43 069
Sum utsatt skatt	33 550	45 641
Netto utsatt skattegjeld	1 563	1 310
Oppsummering av årets skattekostnad:		
Resultatført endring av utsatt skatt	253	3 056
Resultatført skatt av konsernbidrag	14 050	10 188
Sum skattekostnad	14 303	13 245
Effektiv skatteprosent	23,9 %	24,9 %
Avstemming av skatteprosent:		
Resultat før skatt	59 878	53 198
Skattekostnad, nominell skattesats	14 371	13 300
Skattekostnad, effektiv skattesats	14 303	13 245
Forskjell mellom effektiv og nominell skattesats	68	55
Resultatført skatt som gjelder tidligere år	0	0
Skatteeffekt av permanente forskjeller	0	0
Effekt av endret skattesats på utsatt skatt/utsatt skattefordel	68	55
Total	68	55

NOTE 22 Antall årsverk og ansatte

KLP Kommunekreditt AS har 2 ansatte, de mottar ikke godtgjørelse eller andre ytelser fra selskapet. KLP Kommunekreditt AS kjøper personaltjenester fra andre selskaper i KLP-konsernet.

NOTE 23 Annen gjeld og avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
Mellomværende selskap i samme konsern	1 558	4 110
Kreditorer	102	394
Annen gjeld	3	4
Betalbar skattegjeld	14 050	10 189
Sum annen gjeld	15 712	14 697
Merverdiavgift	23	264
Avsatte kostnader	309	4 131
Sum påløpte kostnader og forpliktelser	332	4 395

NOTE 24 Transaksjoner med nærstående parter

TUSEN KRONER	01.01.2017 -31.12.2017	01.01.2016 -31.12.2016
RESULTATPOSTER		
KLP Banken AS, renter på innlån	-7 303	-37 215
KLP Banken AS, administrative tjenester (selvkost)	-14 392	-12 830
KLP Kapitalforvaltning AS, honorar utførte tjenester	-211	-341
Sum	-21 905	-50 386

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
BALANSEPOSTER		
KLP Banken AS, gjeld til kredittinstitusjoner	-275 170	-1 170 823
KLP Banken AS, avregning lån	3 503	24 060
Netto mellomværende til:		
KLP Banken AS	-1 296	-4 018
KLP Eiendom AS	-223	0
KLP Kapitalforvaltning AS	-38	-92
Sum	-273 225	-1 150 873

Det er ingen direkte lønnskostnader i KLP Kommunekreditt AS. Personalkostnader (administrative tjenester) blir fordelt fra KLP Banken AS.

Transaksjoner med nærstående parter er gjennomført til generelle markedsbetingelser, med unntak av foretakets andel av fellesfunksjoner, som er fordelt til selvkost.

Fordelingen er basert på faktisk bruk. Alle mellomværende blir gjort opp fortløpende.

NOTE 25 Honorar til revisor

TUSEN KRONER	01.01.2017 -31.12.2017	01.01.2016 -31.12.2016
Ordinær revisjon	206	273
Attestasjonstjenester	86	182
Andre tjenester utenfor revisjonen	19	0
Sum honorar til revisor	311	455

Beløpene ovenfor er inklusive merverdiavgift.

NOTE 26 Andre eiendeler

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
Mellomregning konsernselskaper	3 503	24 060
Sum	3 503	24 060

NOTE 27 Betingede forpliktelser

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
Lånetilsagn	113 972	206 936
Sum betingede forpliktelser	113 972	206 936

Dette er kontraktsfestede utbetalinger til lånetagere, som med stor sansynlighet vil utbetales.

NOTE 28 Kontanter og kontantekvivalenter og øvrige utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

TUSEN KRONER	31.12.2017	31.12.2016
Bankinnskudd drift	478 652	402 810
Kontantbeholdning	0	0
Sum kontanter og kontantekvivalenter (likviditetsbeholdning)	478 652	402 810
Bankinnskudd til bruk for kjøp og salg i verdipapirvirksomheten	10 833	11 993
Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner	489 485	414 803

Anne Tømmerdal Kristoffersen
Ansatt i KLP Banken

Til generalforsamlingen i KLP Kommunekreditt AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert KLP Kommunekreditt AS' årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2017. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Virksomheten i kredittforetaket har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning for årsregnskapet 2017. *Risiko for kreditttap i utlånsportefølje og IT-systemer som underbygger finansiell rapportering* er områder som har samme karakteristika og risikoer i år som i fjor, og har følgelig vært viktige fokusområder i vår revisjon også i 2017.

Sentrale forhold ved revisjonen

Risiko for kreditttap i utlånsportefølje (Vi viser også til note 3)

Kredittforetaket har utlån på kr 16,3 mrd til kommuner og fylkeskommuner og selskaper med offentlig garanti. Kommuneloven gir kredittforetaket sikkerhet for at kreditttap ikke kan oppstå på slike utlån under forutsetning av at kommunelovens krav ved låneopptak er oppfylt. Vi viser til styrets årsberetning for ytterligere omtale.

Vi har fokusert på kredittforetakets

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

For å sikre at kredittforetakets utlån beskyttes mot kreditttap av bestemmelsene i kommuneloven, har kredittforetaket etablert en prosess som medfører en detaljert gjennomgåelse av lånesøknader og dokumentasjon for å sikre at kommunelovens krav er oppfylt ved innvilgelse. Prosessen omfatter formelle kontroller og arbeidsdeling som skal sørge for at prosessen er gjennomført før lånet innvilges eller ved overføring av lånet fra andre konsernselskaper til

Uavhengig revisors beretning - KLP Kommunekreditt AS

kontroller rettet mot overholdelse av lovens krav ved innvilgelse av utlån fordi dette er en grunnleggende forutsetning for at det ikke skal foreligge tapspotensiale i porteføljen, som kan ha virkning på resultatet.

kredittforetaket.

Vår revisjon ble gjennomført ved at vi innhentet dokumentasjon og undersøkte om prosessen var gjennomført tidsriktig og i overensstemmelse med kredittforetakets rutiner. Våre undersøkelser omfattet en vurdering av om den underliggende dokumentasjon kredittforetaket hadde innhentet understøttet de konklusjoner kredittforetaket hadde trukket om at kravene i kommuneloven var oppfylt. Våre undersøkelser avdekket ikke avvik av betydning.

IT-systemer som understøtter finansiell rapportering

Kredittforetakets finansielle rapporteringssystemer og virksomhet er avhengig av komplekse IT-systemer. Vi har fokusert på dette området fordi eventuelle svakheter i automatiserte prosesser og tilhørende IT-avhengige manuelle kontroller kan medføre problemer knyttet til den løpende driften av IT-systemene og risiko for feil.

Kredittforetaket benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale IT-systemer. Revisor hos de relevante serviceorganisasjonene er benyttet til å evaluere design og effektivitet av og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering. Vi har gjennomgått tilsendte rapporter og vi vurderte mulige avvik og tiltak. Vi har også gjennomført testing av generelle IT-kontroller der det var nødvendig av hensyn til vår revisjon. Resultatet av våre kontroller viser at vi kan bygge på de av kredittforetakets IT-systemer som er relevante for vår revisjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn

Uavhengig revisors beretning - KLP Kommunekreditt AS

for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Uavhengig revisors beretning - KLP Kommunekreditt AS

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 14. mars 2018

PricewaterhouseCoopers AS

Erik Andersen

Statsautorisert revisor

KLP KOMMUNEKREDITT AS

Beddingen 8
7042 Trondheim
Organisasjonsnr.: 994 526 944

BESØKSADRESSE, TRONDHEIM

Beddingen 8

BESØKSADRESSE, OSLO

Dronning Eufemias gate 10

klpbanken.no

Tlf: 55 54 85 00

Faks: 73 53 38 39

klpkommunekreditt@klp.no